

naš tednik

LETO XXXI — Številka 1 4. januarja 1979 Cena 4.— šil. (5 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Pri reševanju problemov biti bolj enotni!

Zadnji četrtek je Klub slovenskih občinskih odbornikov v predavalnici dijaškega doma Mohorjeve v Celovcu priredil seminar, informacijski sestanek za komunalne politike samostojnih list. Že iz dobre udeležbe je bilo razbrati, da je te vrste prireditve zelo potrebna. V prvem delu je namestnik direktorja urada koroške deželne vlade, dvorni svetnik dr. Ralf Unkart informiral udeležence o spremembah v Splošnem občinskem redu. Popoldanske ure so bile namenjene razpravi o skupnih programskih točkah samostojnih list za prihodnje občinske volitve. Osnovna stališča k tej problematiki sta prispevala tajnik klubskega predstojništva in vodja pliberške Enotne liste, Mirko Kert ter strokovni svetovalec Kluba, višji vladni svetnik dr. Pavel Apovnik.

Dr. Ralf Unkart je nova določila Splošnega občinskega reda, ki jih je pred kratkim sklenil koroški deželni zbor, podrobneje razlagal. Informacije bodo našim zastopnikom v občinah zelo v prid. Za bralce je morda še najbolj zanimivo dejstvo, da uvajajo nova določila tudi na občinski ravni podobno kot na deželni ali zvezni

postopek, v katerem lahko določeno število občanov zahteva obravnavo neke vloge, ali po katerem lahko občinska oblast poizveduje mnenje občanov (Volksbegehren in Volksbefragung). Ta novost naj bi povečala možnosti demokratičnega soodločanja. Da bodo v bodoče župani imeli spet več pristojnosti in s tem večjo moč v rokah,

se bo kmalu poznalo tudi v borbi za županova mesta. Za manjše frakcije, med katerimi so pač tudi naše samostojne liste po občinah, je tudi še važno, da bodo pod določenimi pogoji dobile kontrolno funkcijo in da bo na občinskih sejah — kakor v deželnem zboru in v parlamentu — posebna „ura“ za vprašanja na vodstvo občine (Fragestunde).

Razpravi o skupnih programskih točkah samostojnih list za prihodnje občinske volitve je sprva dal podlago z dobro izdelanim stališčem Mirko Kert, občinski odbornik in vodja pliberške EL. Za največje je označil to, da „skušamo kot občinski odborniki nastopati bolj koordinirano in bolj enotno po vsej dvojezični Koroški...“, da bi postali politično v vsakdanji praksi soodločujoči v vseh gospodarskih, političnih in kulturnih dejavnih po naših občinah. Za soodločanje na občinski ravni je potrebno sodelovanje, je dejal Kert, in to spet zahteva ustrezne programe. Po prikazu zaskrbilive stvarnosti, posebno na gospodarskem področju, je Kert izluščil nekaj zahtev, ki bi morale biti skupne vsem programom samostojnih list. V nekaj besedah povedano: skrb za ohranitev obstoječih delovnih mest in dolgoročno prizadevanje za ustvarjanje novih, stalnih in kvalitetnih in odprava infrastrukturnih pomanjkljivosti. Velja predvsem, da so vse dvojezične občine več ali manj „problemska področja“, za katera je značilen pojav odselejanja prebivalstva. Tu je treba ljudem s podatki, ki so, dokazati, da so jo vodilne stranke močno zavozile. Osem- in večodstotna brezposelnost ter izredno visok delež pendlerjev po naših občinah zares ni nobeden napredek. Predlogi predavatelja za izboljšanje situacije so šli tudi v smer resnejših iniciativ za kooperativne oblike gospodarjenja.

V diskusiji so udeleženci seminarja docela pritrdili Kertovim izvajanjem. Klub občinskih odbornikov pa je prevzel nalogo, da pomaga posameznim listam vplesti v program točke, ki so, kakor se je na seminarju pokazalo, bistveno skupnega značaja.

Enako je mogoče reči o mislih, ki jih je podal dr. Pavel Apovnik. Gre namreč za uveljavitev dvojezičnosti v uradno priznanih in tudi nepriznanih občinah, za krajevno in vsebinsko razširitev uporabe slovenskega jezika. Od občin je treba zahtevati večje upoštevanje kulturnih potreb, močnejše podpiranje kulturne dejavnosti. Sedanja praksa po občinah pogosto odkriva slab odnos do kulture in s tem tudi do naše narodne skupnosti.

Zavzemati se moramo za dvojezičen karakter tudi javnih prireditev in vabil nanje. Nadalje je dr. Apovnik menil, da so občine dolžne podpirati učenje slovensčine.

Rebrca: pred odločitvijo

Usoda celulozne tovarne v Rebrci je pred odločitvijo: od srede, 3. januarja, do petka, 5. januarja, se mudijo v Rebrci organi jugoslovanskega koncerna „Slovenija-papir“. Pododbori za pravna, ekonomska ter tehnološka vprašanja proučujejo na kraju samem možnosti in uместnost jugoslovanske udeležbe. Kakor smo že poročali, je lastnica Erker-Hočevar v z roko na listek napisanem načelnem sporazumu dovolila zastopnikom „Slovenija-papir“ vpogled v poslovne knjige.

Potem bodo pristojni forumi v Jugoslaviji odločili, ali se bodo udeležili s 60 milijoni ali ne.

Predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc ob novem letu:

Boj za izpolnitev člena 7 gre dalje!

Rojakinje, rojaki!

Vsak izmed nas izraža te dni svoje želje in načrte za ravnokar začeto leto 1979; sprašuje, ali bo boljše od minulega ali pa bo prineslo slabo presenečenje. Tudi mi naj uporabimo to priliko za pogled naprej, pri čemer se vprašamo, kakšni so realni cilji našega dela na narodno-političnem področju.

Naša neizpodbitna zahteva je in ostane popolna izpolnitev določil člena 7 avstrijske državne pogodbe iz leta 1955 in s tem dosega vsestransko dejansko enakopravnost. Danes, 24 let po podpisu tega mednarodnega dokumenta, z ogorčenostjo ponovno ugotavljamo, da Avstrija, katero ta pogodba obvezuje, ni izpolnila njenih določil napram koroškim Slovencem in gradiščanskim Hrvatom, ampak je z leta v leto slabšala pravni in dejanski položaj teh narodnih skupin. Vemo, da tudi leto 1979 še ne bo prineslo dokončne rešitve našega vprašanja v smislu določil člena 7, vendar mora biti naš cilj, da napravimo korak naprej, da napredujemo. Napredek pa bomo dosegli, o tem sem prepričan, če bomo s prizadevnostjo šli na delo.

Vsak izmed nas se mora zavedati svoje naloge, ki jo ima napram narodu in družbi. Ovreci moramo končno deloma še obstoječi občutek manjvrednosti. Zavedajmo se, da smo sicer člani majhnega naroda, ki pa je kulturno tako bogat, da se z lahkoto istoveti z narodom sosedom. Bomo zato ponosni, da nas je rodila slovenska mati, zavedajmo se naših pravic, neustrašeno se jih poslužujemo bodisi doma, v šoli, na uradih ali delovnem mestu in sploh povsod v družbenem življenju. Le, če bomo sami nastopili korajžno, bomo lahko z odločnostjo zahtevali tiste pravice, ki jih nam morajo dati avstrijske oblasti.

Ce smo v zadnjem letu posvetili veliko pozornost gospodarskemu razvoju južnokoroškega področja in vprašanju otroške vzgoje, nas je vodila skrb tako za socialno kakor tudi narodno dobrobit. Zavedamo se namreč, da je gospodarska neodvisnost koroških Slovencev baza obstoja in pozitivnega razvoja naše narodne skupnosti. Naš interes je gospodarska krepitev domačih kmetov, obrtnikov, že obstoječih podjetij, kakor tudi ustanovitev delovnih mest na našem ozemlju. Industrijski investitorji morajo biti zato taki, ki bodo upoštevali dvojezični karakter našega ozemlja in ne bodo orodje germanizacije. Slej ko prej bomo morali posvetiti zato kar največjo skrb gospodarski dejavnosti...

Cetudi obvezuje avstrijska državna pogodba avstrijske oblasti, upoštevati

pri vzgoji v otroških vrtcih enakopravno tudi slovensko narodno skupnost, pravzaprav nimamo na južnem Koroškem nobenega dvojezičnega otroškega vrta in po zakonu tak tudi nikjer ni predviden. Ker poznamo važnost vzgoje naših otrok tudi v materinem jeziku, smo v obliki samopomoči že odprli dvojezični otroški vrtec v Celovcu in bo kmalu začel delovati tudi otroški vrtec v Sentprimozu v Podjunu. Tudi v bodočnosti bomo morali nadaljevati to pot, četudi jasno izpovedujemo, da ta samopomoč nikakor ne odvezuje avstrijske vlade njene obveznosti in slej ko prej zahtevamo dvojezičnost tudi v občinskih otroških vrtcih.

Pri vseh prizadevanjih, seveda tudi na kulturnem, šolskem in drugih področjih, ki odločajo o razvoju slovenske narodne skupnosti, pa mora biti poleg skupnega interesa v ospredju tudi sloga v akcijah bistven moment. V situaciji, v kateri se nahajamo, si kratkomalo ne moremo privoščiti notranjih razprtij, četudi so gledanja na to ali ono vprašanje morda nekoliko vendar nebitveno, različna. Izkušnje zadnjih let vendar prinašajo jasne dokaze, kdo je zainteresiran na delitvi in razprtijah, namreč naši nasprotniki.

Pred nekaj dnevi je prispelo po dolgem premoru pismo zveznega kanclerja dr. Kreiskyja, v katerem se je on dotaknil nekaterih vprašanj, ki se tičejo naše narodne skupnosti. Ne bom se spuščal v vsebino tega pisma, kajti nismo še na ustreznih seji razmotrivali o njej, vendar to dejstvo le prikazuje gotov interes zvezne vlade po ponovnih kontaktih s centralnimi organizacijami koroških Slovencev. Tudi mi smo slej ko prej pripravljene za konstruktivne razgovore, ki pa morejo biti enakopravni s ciljem sporazumne rešitve koroškega vprašanja. Sekundarnega pomena je pri tem forum takih razgovorov, če le omogoča stvarnost in enakopravnost, katerih predpogojev pa sosedeti kot element zakona o narodnih skupinah iz leta 1976 še nikakor ne izpolnjujejo. Pri oceni takih mogočih bodočih razgovorov pa moramo biti kljub temu oprezní, kajti avstrijska vlada prav rada uporablja take razgovore le kot alibi, medtem ko potem rešuje v smislu nemškonalističnih zahtev, kar dokazujejo zadnja leta, ko so v trostranskem sporazumu vse v parlamentu zastopane stranke zavzele v celoti protimanjšinske pozicije.

Tega dejstva se bomo zavedali tudi, ko bomo v volilni celici odločali v igredi o sestavu občinskih odborov in verjetno jeseni o sestavu deželnega zbora.

25. marca bomo podprli samostojne liste povsod, kjer bo to mogoče, v zavezi, da zastopajo na teh listah izvoljeni rojaki, ne samo socialne, gospodarske in komunalne, ampak tudi na-

le le dokazujejo, da je možno aktivirati ta krog, ki se zaveda, da so pravice manjšin demokratične pravice.

Prepričan sem, da bomo tudi v tem letu deležni vsestranske podpore dr-

„25. marca bomo povsod, kjer bo to mogoče, podprli naše samostojne liste!“

rodne interese nas vseh najbolj učinkovito, ker so neodvisni od direktiv večinskih strank. Ne lastim si pravice in tudi nočem odpisati tistih Slovencev, ki mislijo, da morajo dati svoj glas katerikoli večinski stranki ali dati svojo osebo za kandidaturu na razpolago, vendar moram kritično pripomniti, da bi moral biti pogoj take kandidature svobodno odločevanje v narodnostnih vprašanjih. Ce tega ni, potem nehote podpirajo tisti rojaki protimanjšinsko politiko večinskih strank. O deželnozbornih volitvah bo mogoče dokončno odločiti šele, ko bo jasna razdelitev v volilna okrožja, pri čemer želimo tudi mi koroški Slovenci soodločati. Načelno pa velja tudi za deželnozbornske volitve isto stališče kot za občinske volitve.

Poživitev solidarnostnega komiteja za pravice koroških Slovencev, kot sploh povezava z dobromislečimi nemškimi sodeželani mora biti nadaljnji cilj v tem letu, četudi se zavedamo vseh težav in neorganiziranosti teh skupin. Mislim pa, da izkušnje zadnjih

žave matičnega naroda kakor doslej. Končno morajo priznati tudi tisti, ki so temu v Avstriji vedno nasprotovali, da ima država matičnega naroda pravico in dolžnost podpirati koroške Slovence, kakor podpira Avstrija svojo manjšino v Italiji. Brez take povezave in podpore pa bi bil obstoj in razvoj slovenske manjšine resno ogrožen.

Nadaljevati bomo morali koroški Slovenci tudi „internacionalizacijo“ našega vprašanja. Mednarodna javnost mora biti slej ko prej informirana o pogojih našega narodnega življenja, o vsakodnevni diskriminaciji in o permanentni kršitvi mednarodne pogodbe. Mednarodni forumi naj bi se tudi v bodoče bavili s koroškim vprašanjem in ustrezno opozarjali avstrijsko vlado na nerešena vprašanja, na kršitev človekovih pravic v tem delu Evrope.

Ce bomo upoštevali v letu 1979 vse te okoliščine in potrebe ter ustrezno ravnali, sem prepričan, da bomo ob koncu leta lahko potegnili pozitivno bilanco.

1978 - vojne, 3 papeži in Kitajska

Nešteto večjih in malih kriznih žarišč; ljudje so se navadili na tiste „majhne“ vojne, ker nimajo odnosa do prizadetih držav — to je bilo leto 1978. 10 milijonov beguncev je ob začetku novega leta na svetu.

OSREDNJI SVETOVNO-POLITICNI DOGODKI:

● Perzijskemu šahu Reza Pahleviju se doba vladanja končno nagiba proti kraju — začetek krize 11. 8.

● 16. in 21. avgusta: kitajski predsednik Hua Kou-feng obišče Romunijo ter Jugoslavijo. Moskva, obdolžena hegemonije, skuša pritiskati.

● Ameriški predsednik Carter v Camp Davidu skuša doseči z egipčevskim ter izraelskim vladnim šefom mir na Bliznjem vzhodu. Be-

gin in Sadat dobita podeljeno nato Nobelovo nagrado, vendar do 17. decembra, zmenjenega termina, ni prišlo do podpisa mirovne pogodbe.

● Potem ko so umorili ameriškega poslanca Ryana, je 900 pristašev sekte „ljudski tempelj“ napravilo množični samomor (18. november).

● Preteklo leto je bilo leto LR Kitajske: 16. decembra je naznanila po prebivalstvu največja država na svetu diplomatske stike z ZDA.

... IN V AVSTRIJI:

26. 6.: Gradiščanska ÖVP umaknila pritožbo na ustavno sodišče glede deželnozbornih volitev in vprašanja števila okrožij. Mnenje vrhovnega sodišča je imelo odmev tudi na Koroškem.

15. 9. Gerd Bacher presenetljivo

postal generalni intendant ORF-a — s pomočjo socialističnih glasov. 15. 9. Avstrijski zunanjepolitični svet se je ukvarjal s protiizraelskimi izjavami kanclerja Kreiskega v nizozemskem listu.

5. 11. Prvo ljudsko glasovanje v 2. republiki je pomenilo poraz kanclerja Kreiskega: 50,47 odstotkov se je izreklo proti atomski elektrarni Zwentendorf.

MRTVI LETA 1978:

31. 1. Hubert H. Humphrey, bivši podpredsednik ZDA.

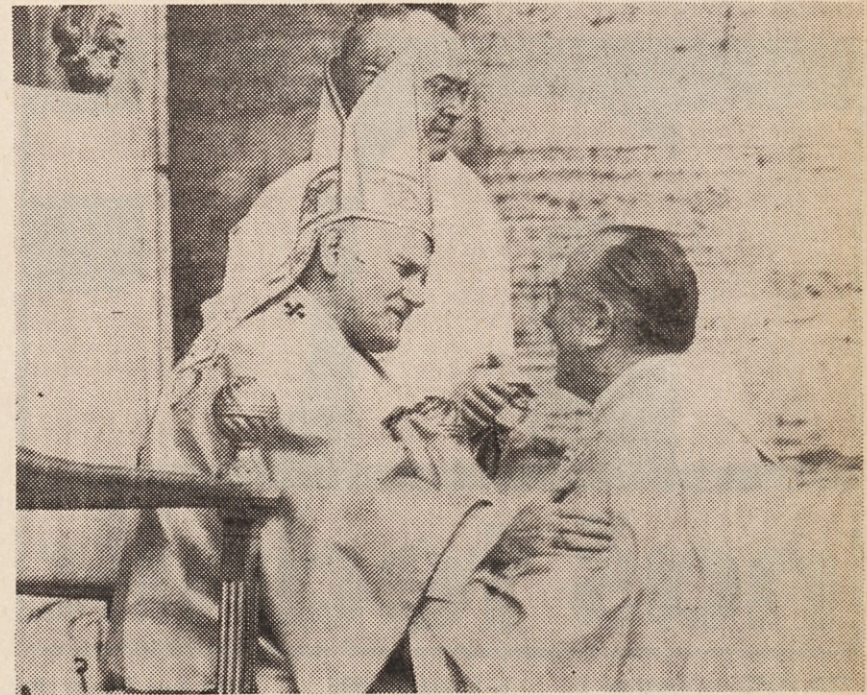
9. 5. Aldo Moro, šef italijanske DC, umorjen od teroristov.

6. 8. Papež Pavel VI. v 80. letu starosti.

28. 9. Papež Janez Pavel I., „smehljajoči se papež“.

8. 12. Golda Meir, bivša predsednica izraelske vlade.

22. 12. Otto Probst, 3. predsednik parlamenta, „cesar Favoritna“.

Leto 1978 je imelo 3 papeže: na sliki Karol Wojtyła, Janez Pavel II. z avstrijskim kardinalom Königom. Wojtyła je prvi papež-Siovan.

Leto Kitajske: 22. 8. obišče Hua v Jugoslaviji Tita.

Delegacija KDZ na kongresu ZSMJ

V beograjskem kongresnem centru SAVA so v petek zaključili delegati Zveze socialistične mladine Jugoslavije 10. kongres ZSMJ.

Delegati so pregledali delo štirih let in v osmih komisijah razpravljali o vseh področjih mladinskega dela. Kot gostje so kongresu

prisostvovali predstavniki 120 mladinskih organizacij iz 73 držav, med njimi tudi zastopniki zamejske mladine iz Avstrije in Italije. Iz Italije sta kongres spremljala zastopnika mladinske komisije SKGZ, iz Avstrije pa zastopniki Hrvaškega akademskega kluba, Koroške dijaške

zveze, Zveze slovenske mladine, Zveze slovenskih organizacij in Kluba slovenskih študentov na Dunaju.

Zunanjepolitična komisija ZSMJ je med drugim razpravljala tudi o položaju manjšin in predlagala delegatom, da v zunanjepolitični resoluciji sprejmejo tudi pasus, ki ZSMJ nalaga dolžnost, da se še vnaprej zavzema za boj nacionalnih manjšin. Tako so delegati na zadnjem plenarnem zasedanju sprejeli tudi omenjeni odlok, ki se glasi: „ZSMJ se bo še vnaprej zavzemala in podpirala boj nacionalnih manjšin jugoslovanskih narodov v sosednjih državah za dosego legitimnih pravic. Pri tem upravičeno pričakuje pomoč prijateljskih organizacij v sosednjih državah.“

Pomoč in podporo pri boju za člen 7 je koroškimi mladincem zagotovil tudi dosedanji predsednik Asim Vlasi. Vlasi, ki je s koroškimi

zastopniki imel daljši pogovor, je poudaril velik pomen manjšin, ki ga imajo te pri povezovanju sosednjih držav. Jugoslavija pa, ki sleduje dosledno politiko narodne

enakopravnosti, pa to pričakuje tudi od držav — sosedov.

Ob robu kongresa sta se zastopnika KDZ Janko Pipp in Borut Somnik (Dalje na 5. strani)

Delegacija Slovencev in Hrvatov.

Aus dem Wilajet Kärnten

Am 8. September sagte der Vorsitzende des Verbandes, Rechtsanwalt Class unter anderem: „Heute wie von jeher sind sämtliche an der Leitung des Alldeutschen Verbandes mitwirkenden Personen von der Überzeugung erfüllt, daß die Frage des ostmärkischen Deutschtums die Schicksalsfrage für das ganze deutsche Volk ist, also recht eigentlich die alldeutsche Frage, deren Lösung für uns Deutsche im Reiche von entscheidender Bedeutung sein wird... Wie bei allem Tun sind wir insbesondere bei unserem Eintreten für die Ostmarkdeutschen von der Überzeugung geleitet, daß das Wohl unseres Volkes allem vorangestellt werden muß, also auch den Wünschen, Neigungen und Absichten der Herrscher oder den Bedürfnissen der staatlichen Verwaltung“. Warum die Frage der Deutschen Österreichs die Schicksalsfrage für das ganze deutsche Volk ist, ist gar nicht so leicht einzusehen. Allerdings ist Alldeutschland das Endziel und ist daran das Schicksal des ganzen deutschen Volkes geknüpft, dann sind die Deutschen Österreichs der Kern, um den sich die alldeutsche Frage dreht und diejenigen, welche das Wohl des deutschen Volkes in einem künftigen Alldeutschland sehen, werden selbstverständlich die Wünsche, Neigungen und Absichten der Habsburger oder die Bedürfnisse einer österreichischen staatlichen Verwaltung dem alldeutschen Idol nicht vorantstellen.

Ein weltbeherrschendes Alldeutschland! Das ist das künftige Ideal dieser Helden! Ein Deutschland, das England entgegentritt und mit ihm um die Weltherrschaft ringt! Für dieses hochfahrende Ziel ist aber eben Österreich von eminenter Wichtigkeit! In naiver Weise belehrt uns derselbe Verbandstag folgendermaßen darüber: „Auf die Knie können wir England in der Nordsee doch nicht zwingen; das kann nur geschehen durch einen Angriff auf die Schlüsselstellung der englischen Weltherrschaft, auf Ägypten und durch Unterbindung der Lebensmittelzufuhr aus dem Mittelmeer. Dazu müssen die Vorkehrungen getroffen werden durch Abmachungen mit unseren Bundesgenossen und dazu muß das Bündnis mit ihnen fester und enger geknüpft wer-

den“. Es sei uns erlaubt eine Parallele aus der Geschichte anzuführen. Im Jahre 1864 half Österreich, Dänemark besiegen. 2 Jahre darauf wurde dasselbe Österreich aus dem deutschen Bunde hinausgedrängt.

Nach der wahnwitzigen Vorstellung der alldeutschen Helden soll Österreich vermöge seiner Position an der Adria die Weltherrschaft Deutschlands mitbegründen helfen, um später im geeigneten Moment von Alldeutschland verschlungen zu werden.

Hiebei ist zu betonen, daß bei dieser antiösterreichischen Kundgebung 3 österreichische Volksvertreter, nicht etwa Privatleute, zugegen waren, nämlich die Abgeordneten Dr. Ritter v. Mühlwert, Knirsch und Schreiber. Diese fanden kein Wort des österreichischen Patriotismus, im Gegenteil secundierte eher Dr. Ritter von Mühlwert in folgenden Worten den alldeutschen Helden: „Es sei nicht nur für das deutsche gesamte Volk wirtschaftlich von Wichtigkeit, daß es sich den Weg zur Adria nicht versperren läßt, es sei auch für das deutsche Reich ein wichtiges nationales Interesse, daß in dem alten Kaiserstaat an der Donau das Slawentum nicht alle Macht an sich reiße... dann Alldeutschland in der Welt voran“. Immer und immer wieder sind es diese Tschechen und diese Slowenen, die auf dem Wege sind! Der Weg zur Adria, preußische Südmark, und wie diese Schlagworte alle heißen mögen, sind alldeutsches, nicht österreichisches Programm, gleichzeitig beinhalten sie unsere Germanisierung.

Im Verlage I. Lehmann in München erschien dieses Jahr eine alldeutsche Flugschrift, betitelt: „Berlin-Bagdad, neue Ziele mitteleuropäischer Politik“, welche für die vollkommene Vereinigung Österreichs mit Deutschland Propaganda macht. Da heißt es: Das deutsche Reich ist nach der Verfassung vom 16. April 1871 ein ewiger Bund, welchen die deutschen Fürsten und freien Städte geschlossen haben. Nichts steht im Wege, daß nicht auch die Dynastie Habsburg-Lothringen sich dem Bunde anschließen könnte...

Die Grundlage dieser Umgestaltung würde das Linzer Programm vom Jahre 1882 bilden. Die Hauptforderung die-

ses Programms ist die Sonderstellung der ehemaligen deutschen Bundesländer, die Abtrennung der slawischen Länder Galizien, Bukowina und Dalmatien von Zisleitanien. Dadurch sollte die Sicherung des deutschen Besitzstandes... herbeigeführt werden“. Ferner sollen die Garnisonen durcheinandergeschoben werden und Grenzen gemeinsam besetzt werden. Betreffs der Dynastie Habsburg heißt es: „Auf Cumberland folge Habsburg als ewiger Eidgenosse des deutschen Bundes“.

Also Habsburg soll beiläufig so abgefunden werden wie Cumberland im Herzogtum Braunschweig. Diese Flugschrift empfahl die ostdeutsche Rundschau, ein österreichisches, deutschradikales Blatt, dem es „durch das Entgegenkommen des Verfassers, der eine führende politische Persönlichkeit im Deutschen Reiche ist“, schon vor dem Erscheinen der Flugschrift möglich war, einen Auszug zu geben.

Es sind das allerdings reichsdeutsche Kundgebungen! Aber wir finden ein Echo dieser Klänge auch in Österreich, und zwar ein sehr deutliches Echo! Die Form ist eine etwas verhüllte, doch wer sollte sich täuschen lassen?

Es wird mit dem etwas unklarem Schlawort des Deutschtums operiert, um alles mögliche sagen zu können.

Ende November 1912 erschien in mehreren deutschen Blättern Österreichs ein Artikel des österreichischen Landtagsabgeordneten Dr. Franz Perko „Adria und Deutschtum“, worin es heißt: „Das deutsche Reich muß unter allen Umständen darauf gefaßt sein, daß es in der Stunde der Gefahr von der stammverwandten englischen Nation überfallen wird; es muß damit rechnen, daß nach der Vernichtung der deutschen Flotte die englischen Panzerkreuzer die Nordsee und damit alle Meere dem deutschen Reich versiegeln könnten. Wenn nun die zweite Ausfall- und Einfallspforte an der See, die Adria, dem Deutschtum ebenso verschlossen werden würde..., dann wäre der Aufstieg des deutschen Volkes auf lange Zeit gehemmt... Eine Sicherung durch die bloße Macht wäre auf die Dauer nicht hinreichend; ihr zur Seite muß die Kolonisation der Südbahänge der Alpen treten.“ (Dalje prihodnjič)

JANUAR

2. Dr. Reginald Vospernik nastopi službo kot ravnatelj Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu.

FEBRUAR

15. Predstavniki koroških Slovencev so obvestili mednarodne predstavnike evropske konference varnosti in sodelovanja v Beogradu o koroškem vprašanju.
16.—19. Deveti kulturni dnevi koroških Slovencev (prvič v prostorih Mohorjevega dijaškega doma

vsem slovenska prosvetna društva iz Bilčovsa, Kotmare vasi, Šentjanža, Šentjakoba in Sveč.

14. „Evropska“ občina Velikovec ponovno odkloni prošnjo prosvetnega društva Velikovec za najem občinske dvorane v „Neue Burg“, v kateri naj bi nastopali šentjakobski igralci z „Miklovo Zalo“.

30. V Salzburgu se nadaljuje sojenje proti Albertu Smrečniku in drugim.

31.—2. 4. Delegacija NSKS obiše „Slovensko skupnost“ v Italiji. NT

svojim obiskom zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschräger.

28. Dr. Kirchschräger ukini proces proti štirim selskim fantom, ki so dne 14. 11. 1976 učinkovito bojkotirali ugotavljanje manjšine. Ugrabili so volilno skrinjico in sežgali del volilnih listkov.

MAJ

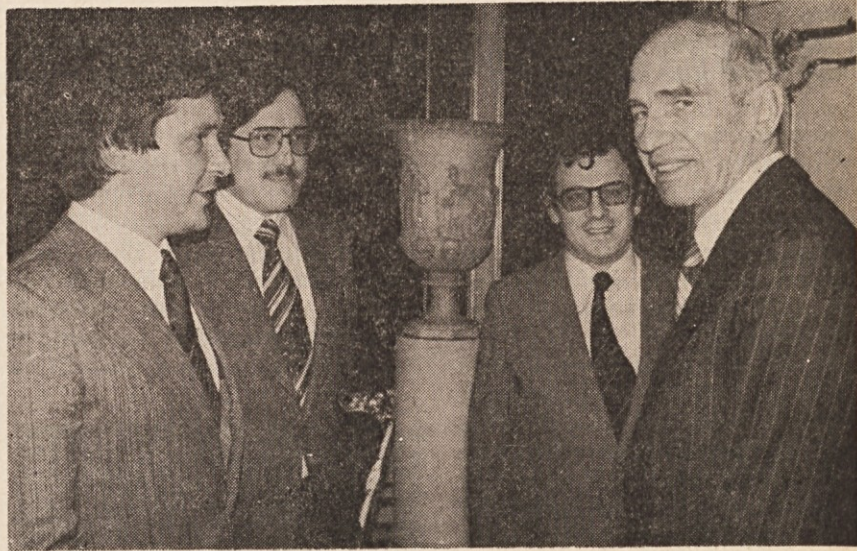
4. 470 mladih sodeluje pri zelo uspešnem „otroškem dnevu“ v Šmihelu pri Pliberku.

14. V Bergovi galeriji v Pliberku pozdravijo 30.000 obiskovalca.

V Škocijanu dobro znani storilci (medtem že kaznovani) sramotijo in nato še fizično napadejo znanega koroškega Slovence in pevca Foltija Hartmana ml.

20. Predsedstvo NSKS obiše Kanalesko dolino in se udeleži zaključne prireditve slovenskega pouka v Ukvah.

27. Zvezni kancler dr. Bruno Kreisky obiše Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu.

Zvezni predsednik dr. Kirchschräger sprejel člane predsedstva NSKS.

delovali številni koroški Slovenci. Oddaja je imela med prebivalstvom odličen odmev.

10. Praznik Našega tednika. V šotoru v Globasnici se je zbralo nad

12. Klub slovenskih občinskih odbornikov je sklenil z vsemi svojimi možnostmi in močmi podpreti samostojne liste pri občinskih volitvah 25. marca 1979.

14.—15. Delegacija Federalistične unije evropskih manjšin pod vodstvom predsednika Mitterdorferja obiše na povabilo zveznega kanclerja Koroško. Želi posredovati v manjšinskem konfliktu.

22. Slovenski atletski klub je postal jesenski prvak svoje skupine.
27.—28. Seminar o množičnih običjih v Železni Kapli. Predava tudi predsednik novinarskega sindikata dr. Günther Nenning.

NOVEMBER

4. Čudna igra okoli otvoritve osnovne šole v Dobrli vasi. Nihče ni pristojen, kadar gre za slovensčino.

5. Družina Kac iz Gradič pri Suhu izve, da jo je svojevrstni suški župan samovoljno črtal iz volilnega seznama.

16. Občni zbor Kluba slovenskih študentov v Gradcu. Novi predsednik: Danijel Stern.

17. Koroška Cerkev da prvič dvojezične formularje za cerkveni davek na razpolago. Vendar: treba je zanj prositi...

21. Delavci v Rebrci ne dobijo več plač. „Najbolj resen dan v Rebrci“ — piše Naš tednik.

29. Dunajsko sodišče oprosti Mirka Perča in Jožeta Müllerja, ker dejanje ne zasluži kazni.

DECEMBER

1. Tri koroške stranke zavzamejo

Tudi leto 1978: borba za pravice

v 10.-Oktober-Straße). Osrednja tema: „Šolstvo na južnem Koroškem“.

24. Osrednji odbor Narodnega sveta koroških Slovencev sklene podpreti povsod na južnem Koroškem samostojni nastop, kjer to zagovarjajo in zahtevajo krajevni faktorji.

26. Osrednji koncert KKZ „Koroška poje“: Nad tisoč poslušalcev in petsto pevcev se udeleži proslave ob 70-letnici ustanovitve Slovenske krščanske socialne zveze za Koroško.

piše, da je bil obisk važen in uspešen!

APRIL

1., 2. SPD „Rož“ v Šentjakobu je praznovalo 75-letnico obstoja.

3. Delegacija koroških Slovencev se udeleži na Dunaju razgovora z zveznim kanclerjem dr. Kreiskim. Govor je tekel predvsem o konkretnih problemih na Koroškem. Zvezni kancler je obljubil pismeni odgovor.

10. Dr. Theodor Veiter izjavi pri predavanju v Celovcu, da zakon o

30-letnica NT: podelitev odličij zaslužnim osebam — dr. Apovnik.

28. Na tradicionalni akademiji Zvezne gimnazije za Slovence dijaki pokažejo kaj znajo.

31. Pred deželnim sodiščem v Celovcu se mora zagovarjati koroška Slovenka Marija Traum zaradi „odpora proti državni oblasti“.

JUNIJ

3. Zveza slovenske mladine priredi svoj redni občni zbor. Teodorja Domeja potrdijo za predsednika.

20.—22. 11. kongres ZKJ v Beogradu. Udeleži se ga tudi delegacija koroških Slovencev. Tito spregovori tudi o manjšinah.

22. Avstrijsko ustavno sodišče je objavilo tudi za Koroško usodno razsodbo: samo eno volilno okrožje je protustavno.

29. V Celovcu so uradno ustanovili biro jugoslovanske gospodarske zbornice. Vodi ga Venko Doljak.

NT poroča, da se je izjavil KHD proti graditvi podružnice jugoslovanske tovarne ELAN.

JULIJ

1. Mesečnik solidarnostnega gibanja pod naslovom EINHEIT, ki nosi še nazive ENOTNOST, JEDINSTVO, EGYSEG, ter SVORNOST je začel izhajati.

3. Predsedstvo NSKS razpravlja o zelo važnem gospodarskem vprašanju za koroške Slovence.

10. Predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije dr. Anton Vratuša ter predsednik skupščine Milan Kučan sta sprejela skupno delegacijo koroških Slovencev.

AVGUST

4. Franc Mertel, soustanovitelj NSKS, obhaja 70-letnico.

11. Vsa pliberška slovenska društva vabijo na „prireditev za naše otroke“.

13. Na Radišah proslavijo 70-letnico domačega župnika Ludvika Janka.

SEPTEMBER

9. Predsedstvo NSKS odlikuje 20 zaslužnih osebnosti s priznanji.

Celovski radio prenaša od 9. do 10. ure radijsko oddajo „Pri nas na Koroškem, v kateri so so-

2000 ljudi, nastopale so številne vokalne in instrumentalne skupine iz Koroške, Dunaja, Trsta, Slovenije in Hrvaške. Našemu tedniku je čestital tudi sam zvezni predsednik dr. Kirchschräger.

14. Delegacija obeh osrednjih organizacij na Koroškem preda kongresu UNESCO na Dunaju peticijo o diskriminaciji koroških Slovencev na področju izobraževanja in otroškega varstva.

17. Predsednik slovenske vlade dr. Vratuša izjavi na proslavi 35-letnice priključitve Primorske k Jugo-

KDZ je začela z akcijo samopomoči pri tablicah s hišno številko.

28. Delegacija NSKS (dr. Matevž Grilc, mag. Filip Warasch in Karel Smolle) je obiskala zveznega predsednika dr. Rudolfa Kirchschrägerja.

MAREC

8. Okrajno sodišče v Celovcu zagrozi Mihi Zablatniku, ki se sklicuje na svoje ustavne pravice kot koroški Slovenec, da ga bodo postavili pod skrbstvo.

10. Klub slovenskih študentov na Dunaju izvoli na občnem zboru nov odbor. Predsednik je sedaj Franci Serajnik.

10.—18. Zelo uspešno priredijo že tretjič „Rožanski izobraževalni teden“, na njem pa sodelujejo pred-

narodnih skupnostih ne pomeni izpolnitve avstrijske državne pogodbe.

11. Višje deželno sodišče obsodi v Linzu Štefana Petjaka iz Štebna na visoko denarno kazen, ker je pri eni od nočnih napisnih akcij leta 1976 sodeloval.

14. Na zborovanju občanov zgornjega Roža v Šentjakobu soglasno potrdijo, da je samostojen nastop za občinske volitve 1979 potreben.

16. Slovenska prosvetna zveza v Celovcu praznuje 70-letnico njenega obstoja v Mestnem gledališču v Celovcu.

22. Spominska svečanost ob 35-letnici obglavljenja Selskih žrtev na Dunaju. Prireditev počasti s

KKZ proslavlja 70-letnico: 1000 gledalcev, 500 nastopajočih.

Slovenski mandatarji pridno na delu. Na sliki: v Pliberku.

slaviji, da morajo biti manjšine temelj sosedstva.

24. 70. jubilej obstoja obhaja slovensko prosvetno društvo „Trta“ v Žitari vasi.

28. Srednješolska interesna skupnost Koroške dijaške zveze si izvoli novo vodstvo. Vodi jo Rihard Grilc.

OKTOBER

6.—7. Manjšinsko srečanje v Trstu. Udeleži se ga tudi koroška delegacija.

8. Solidarnostni komite priredi že drugič tako imenovani „oktobrski labor“.

9. Prvi dvojezični otroški vrtec v Celovcu, ki ga upravlja društvo „Naš otrok“, prične z delom.

„mehko“ stališče proti plakatu koroškega heimatdiensta, ki kaže jugoslovanskega volka, ki želi požreti koroška podjetja.

2. ELAN na Brnci odpre svojo trgovino.

Krajevni odbor NSKS Pliberk zavzame stališče k izjavi treh strank.

8. Tradicionalna prireditev KKZ v Mestnem gledališču v Celovcu. Slovensko narodno gledališče iz Maribora predvaja Jurčičevega „Desetega brata“.

13. Koroške tri stranke (SPÖ, ÖVP, FPÖ) protestirajo proti televizijski oddaji Clausa Gattererja „Teleobjektiv“.

15. Jugoslovansko podjetje „Pa-

(Dalje na 4. strani)

Globalnica: božični in novoletni utrinki

Kot na nešteti krajih po svetu, tako se je seveda tudi letos, sicer z majhno zamudo, ponovno posvetilo božično drevesce pred občino v Globalnici, ter naznanilo božični čas, čas poln pričakovanja in presenečenj.

Božična in hkrati tudi zadnja občinska seja v letu, je bila res božična, kajti dnevni red je bil poln formalnih točk, ki so se pač nabrale čez vse leto, ter jih je bilo treba še pred novim letom spraviti pod streho. Zvedelo se je, da se bo pouk v novi šoli začel 8. januarja 1979, javna otvoritev pa bo nekoliko pozneje. Razpravljalo se je tudi o nakupu trosilca za sol, ki bi ga rabili za občinske ceste. Župan je poročal v svojem poročilu o nekaterih čudnih tablah, ki sta, kljub temu, da sta enojezični, v spotiko veliki večini občanov. Kajti na teh tablah je baje navedena letnica izgradnje mrtvašnice in šole, da bomo vsaj v bodoče vedeli za gradnjo komunalnih objektov v občini. Kljub temu pa je treba poudariti, da je k tej izgraditvi doprinesel svo delež celotni občinski svet, prav posebno pa še gradbeni odbor, ki je prislojen za vse stavbne projekte. Hvale, za zasluge pa bo deležen le župan.

Sicer pa ni bilo kaj razburiljivega, torej pravo božično razpoloženje. Po končani, najkrajši seji tega leta, so se podali občinski odborniki na božičnico, ki je bila tokrat pri Rižnerju v Podjuni.

Toda kaj kmalu po tej občinski seji, so se v globaški božični vsakdan pojavile božične čestitke prvega občana Globalnice (govori: župana) vsem svojim občanom. Z lepakom, na katerih vošči svojim občanom vse najboljše, poudarja tudi nekaj o varni in sigurni bodočnosti. Res čudne želje in

čestitke! Ali pa se mogoče sedaj že namesto najboljših želj najboljše že kar obljudi?

O delu, ki ga je opravila občina preteklo leto 1978, smo lahko prebrali v občinskih poročilih — in to kar dvakrat. Zanimivo, zanimivo, — samo o dolgovih pa ni bilo kaj brati! Pa

Slovenska mandatarja Gregorič in Siegfried Slanič

ponovno nam je želel, tokrat pa res samo želel ne pa obljubljal, župan najboljše in... to pa tudi kar dvakrat in sicer na drugi in na zadnji strani.

Spomnil pa se je tudi svojega nekdanjega uredniškega dela pri nekem slovenskem tedniku, ter je tam zopet enkrat po dolgih letih čestital svojim nekdanjim zvestim bralcem. Ali pa je mogoče zasledoval druge cilje? Mogoče?

Prav posebna novost pa se je zgodila na dan novega leta, ko

so bili vsaj nekateri, obdarjeni z bonboni in čokolado. Dodatno k najboljšim željam, ki si jih na ta dan želimo drug drugemu, se je torej začelo globaško leto tudi sladko. Ali pa se je mogoče za voditelja socialistične stranke že začela volilna propaganda?

Toda nikjer ni bilo ne duha ne sluha o socialistični stranki.

Nekateri njegovi sopajdaši se čutijo že prezrte.

Veselo presenečeni smo zabeležili dvojezičnost občinskih odbornikov ljudske stranke, ki so želeli na božičnih biljetkah nekaterim „vse najboljše“ tudi slovensko. Kličemo jim, le pogumno in še bolj dosledno zasledovati to pot. Pa bo!

No in kaj pa zastopniki Volilne skupnosti? Od njih pa ni bilo nobenih tozadevnih voščil,

le v občinskem poročilu so v članku izrazili svoja razmišljanja ob koncu leta, ter zaželeli vsem občanom srečno novo leto. Toda ni pa ostalo samo pri besedah, ki so bile navedene v članku, marveč so šli in na sve-ti večer obdarovali tri socialno prizadete občane in sicer Marijo Koričič iz Večne vasi, Franca Jammer iz Globalnice, ter osemletnega Siegfrieda Slanič iz Čepič, ki nima več staršev.

Vsekakor je pomoč, ki se nudi prilično ali neprilično, zmeraj dobrodošla. Ugotovili smo, da je tudi v naši občini dosti takih, ki potrebujejo vsak dan pomoč bližnjega.

Zatorej, nič lepakov, nič dopisnic, samo direktna pomoč socialno prizadetim in potrebnim!

SPD „Bilka“ Bilčovs se je ukvarjalo s sporedom ORF-a

Na svoji zadnji seji preteklega delovnega leta je predsedstvo Slovenskega prosvetnega društva razpravljalo o važnih vprašanjih, ki niso le pomembna za nas v Bilčovsu, marveč močno vplivajo na kulturno in gospodarsko življenje koroških Slovencev. Seja se je začela s skupnim ogledom TV-serije „teleobjektiv“, ki se je pod naslovom „Domovina — delovno mesto“ bavila predvsem s položajem delavcev rebrške celozne tovarne ter s tem primrom hotela pokazati socio-ekonomске probleme južne Koroške — konkretno pa gospodarsko zapostavljenost pripadnikov slovenske narodne skupnosti. Ker je bila ta oddaja zelo stvarna, je predsedstvo sklenilo poslati zahvalno pismo predstojniku prof. Gattererju ter oblikovalcu Enderju in Langbeinu. V pismu je nadalje rečeno, da naj bi to priznanje za izvrstno delo spodbujalo še več sodelavcev ORF-a k podobnim prispevkom o problemih prostorov, kjer živita hrvaška in slovenska manjšina.

Prepis tega pisma pa je Bilka poslala tudi intendantu programa FS 2 Wolframu Ernstu Marboe ter se mu zahvalila za to, da upošteva pri oblikovanju TV-programa tudi prispevke o problemih južne Koroške in Slovencev, kar brezdvomno pozitivno vpliva na mnenje mnogih naših državljanov, ki ga imajo o „manjšinah“ v Avstriji. Spričo neupravičenih napadov s strani koroških javnih občil ter koroških politikov na ORF ter avtorje takih oddaj, ki objektivno informirajo, naj bi to naše priznanje bilo izraz globokega spoštovanja vsem, ki z vestnim delom opozarjajo na obstoječe probleme oz., ki na ta način prispevajo svoje k rešitvi perečih vprašanj.

Na svoji seji se je SPD Bilka ukvarjala tudi s spremenjenim oddajnim časom slovenskih oddaj ORF-a. Odborniki so ugotovili, da je oddajni čas še bolj neugoden kakor prejšnji. V posebnem pismu celovškemu intendantu Ernstu Willnerju so nadalje predlagali kot dopolnitev dosedanjega programa tudi informacijske oddaje v sobotah in nedeljah ter praznikih, ponovili pa tudi zahteve po slovenskih oddajah v televiziji. Takšne oddaje bi mogel pripraviti koroški studio. Zahvalili pa so se intendantu tudi za tiste objektivne oddaje, kjer so so-

delavci koroškega studia prikazali probleme ter prizadevanja slovenske narodne skupine tudi nemško govorečim sodeželanom.

Pismo zahvale pa je poslala Bilka končno tudi dr. Francetu Vrbincu za številne oddaje z domačo besedo in pesmijo.

VSEM SVOJIM ČLANOM IN PRIJATELJEM ŽELI SPD „BILKA“ USPEŠNO TER SREČNO NOVO LETO 1979!

DOM V TINJAH

Od petka, 5. 1. 1979, ob 18. uri do nedelje, 7. 1. 1979, ob 13. uri

PRIPRAVA NA ZAKON

Tečaj za dekleta in fante nad 18. l. Predavatelj: zdravnik, sodnik, mati in duhovnik

V ponedeljek, 8. 1. 1979, ob 19.30 Tridelni seminar:

DOBRI STARŠI — SREČNI OTROCI

Prvi pogovor o vzgojnih vprašanjih „Otrok ne uboga“, n.

Predavateljica: psihologinja dr. Anna Hartmann

V torek, 9. 1. 1979, ob 19.30

Drugi pogovor o vzgojnih vprašanjih

„Pripoveduj mi zgodbo“, n.

Predavatelj: prof. dr. Saxer

V sredo, 10. 1. 1979, ob 15. uri

Tretji pogovor o vzgojnih vprašanjih skupno za starše in otroke

Razgovor o raznih filmih „Film — kako vpliva na otroka“, n. Predavatelj: mag. Pavel Frank

V četrtek, 11. 1. 1979, od 9.—17. ure

STROKOVNI TEČAJ ZA KMETICE IN KMETE

„Pravilna izbira koruznega in žitnega semena“

„Sodobna dognanja o varstvu rastlin v poljedelstvu“, n.

Predavatelj: dipl. inž. Wolfgang Sembach, inž. Franc Lobner

Od sobote, 13. 1. 1979, ob 9. uri, do nedelje, 14. 1. 1979, ob 13. uri

TEČAJ ZA MATERE

„Kako pospeševati zbranost in ustvarjalnost otroka?“

Predavateljica: učit. Milena Pipp Prireditelja: Žensko gibanje in Dom v Tinjah

PRIREDTITVE

Skioptično predavanje z barvnimi dia-pozitivi

„POTOVANJE PO POLJSKI“

Prireditelj: SPD „Jepa-Baško jezero“ v Ločah

Kraj: Pušnik v Ločah
Čas: petek, 5. 1. 1979, ob 19.30
Predava: prof. Štefan Pinter

NOVOLETNI KONCERT

Prireditelj: SPD „Danica“ v Šentvidu v Podjuni

Kraj: Vogel v Šentprimozu
Čas: sobota, 6. 1. 1979, ob 19. uri
Nastopata: Logaški oktet in MPZ „Danica“ iz Šentvida v Podjuni

6. PODJUNSKI PLES

Prireditelj: SKD v Globalnici

Kraj: Šoštar v Globalnici
Čas: sobota, 6. 1. 1979, ob 20. uri
Igra: Planinski instrumentalni kvintet s pevcema.

IGRA „SLEHERNIK“

Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi

Kraj: Kulturni dom v Dobrli vasi
Čas: sobota, 6. 1. 1979, ob 14.30
Gostuje: Farna mladina iz Pliberka

Prireditelj: Farna mladina v Železni Kapli

Kraj: Farna dvorana v Železni Kapli
Čas: sobota, 6. 1. 1979, ob 19.30
Gostuje: Farna mladina iz Pliberka

PEVSKI KONCERT

Prireditelj: Farna mladina v Šmarjeti v Rožu

Kraj: Farna dvorana v Šmarjeti v Rožu
Čas: sobota, 6. 1. 1979, ob 14. uri
Nastopa: Mešani pevski zbor SPD „Rož“ iz Šentjakoba v Rožu pod vodstvom Lajka Milisavljeviča

28. SLOVENSKI PLES

ki bo v soboto, 13. 1. 1979, s pričetkom ob 20. uri v Delavski zbornici v Celovcu.

Nastopajo:

Veliki plesni orkester RTV Ljubljana
Narodno zabavni ansambel „Toneta Kmetca“
„Slovenski oktet“

Vstopnice po 50.— šil.

Krajevno združenje Zveze slovenske mladine v Bilčovsu

vabi na

RAZSTAVO grafike — foto — olje

Razstavljajo mladi umetniški ustvarjalci iz okolice Bilčovsa.

Otvoritev razstave bo v soboto, 6. januarja 1979, ob 10.30 dopoldne

Kraj: Gostilna Miklavž (Ogrs) v Bilčovsu.

Razstava bo odprta v soboto, 6., nedeljo, 7. ter v soboto, 13. in nedeljo, 14. januarja 1979, od 10.30 do 18. ure.

Slovenska kmečka zveza vabi na

STROKOVNO ZBOROVANJE

v sredo, 17. januarja 1979, ob 9. uri zjutraj v restavraciji PODGRAD v Šentjakobu v Rožu.

a) Kakšne možnosti pospeševanja kmetijstva obstajajo?

Ing. Hecher

b) Vprašanja ocenitve in odškodnine pri razlastitvah

Dipl. inž. Raimund Ruhdorfer

BOŽIČNA KULTURNA PRIREDITVE

Prireditelj: SPD „Kočna“ v Svečah

Kraj: Adam v Svečah
Čas: nedelja, 7. 1. 1979, ob 14.30
Pojejo in recitirajo otroci, dekleta ter moški zbor „Kočna“ v Svečah

Leto 1978 ...

(Nadaljevanje s 3. strani)

pirles“ je postavilo ta datum kot zadnji možni termin za vzajemno rešitev. Kot poročila koroško časopisje, skleneta oba partnerja predpogodbo. Advokat lastnice dr. Karl Theodor Mayer, podpredsednik KHD (!) se kaže presenečenega.

17. Slovensko prosvetno društvo „Drabosnjak“ na Kostanjah praznuje 75-letnico SPD za Kostanje in okolico.

Pliberška Enotna lista (EL) predstavi kot prva svojo listo za občinske volitve 1979. Vodi jo Mirko Kumer ml.

20. Zvezni kancler dr. Bruno Kreisky odgovori pismeno na konkretna vprašanja in prošnje koroške slovenske delegacije, ki ga je obiskala 3. aprila.

Srečno novo leto 1979 želim vsem znancem, prijateljem in sorodnikom

DR. MANICA URANK

zdravnica

in

JANKO URANK

učitelj

Celovec

25 LET PODJETJA

Tesarstvo

F. Gasser

želi vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in delavcem srečno novo leto 1979

Bilčovs/Ludmannsdorf 28
telefon (0 42 28) 21 05 18

Srečno novo leto želi družina

KUŠEJ, pd. SRIENC

Blato pri Pliberku

Srečno novo leto želi družina

MAGDA in FRANC WEDENIG
Celovec

ELAN SKI

Ko jih spoznaš, jim ostaneš zvest — kot INGEMAR STENMARK

kape-puhovke S 159.—
smučarske kape (čista volna) S 35.—

ELAN

Sport-Shop

BRNCA/FÜRNITZ,
Kärntner Bundesstraße,
Telefon: 0 42 57 / 315

LIBUČE

Mladi Favat, Friderik Skuk iz Zg. Libuč in Močilnikova Marica iz Spodnjih Libuč, sta 25. novembra prejšnjega leta, stopila na lepo in važno pot, v cerkvi Sv. Andreja pred poročni oltar.

Mlada nevesta je stopala s svojimi domačimi gosti proti cerkvi z dvema bogatima šopkoma rož. Prvega je položila iz otroške hvaležnosti na očetov grob, drugi jo je spremljal z izvoljencem pred oltar.

Poročno mašo z obredom je opravil g. kaplan Valentinič, vodja farne mladine. V slavnostnem govoru je omenil veličino zakramenta sv. zakona, ki naj ga spremlja rdeče cvetje večne ljubezni. Kar pa bo trnja vmes, naj bo njima v blagoslov.

Slovesnost je spremljalo blagodoneče petje farne mladine, s primerno godbo. Čutili smo, kako lepo povezuje to mladino medsebojno toplo prijateljstvo. Želeti bi bilo, da ta predanost prijateljev stopa z mladino in vseh potéh, kamor koli vodijo: v šolo, službo, v vse veje vsakdanjih dolžnosti, v prosvetno, kulturno dejavnost za zdravo rast Slovencev. Iz te dejavnosti bodo vzklili zdravi, polni zakoni.

Mlademu paru želimo vso srečo, zares lepega cvetja na poti življenja, in toliko lepe ljubezni, da je bo dovolj do konca zemeljske poti!

IMENOVANJE TER ZAHVALA PRI DEŽELNEM URADU ZA INVALIDE

V okviru majhne slovesnosti na deželni invalidski uradi je pred kratkim dobil Gerhard Dovjak izročeno odlok o imenovanju za revidenta III. službenega razreda. Imenovanje velja od 1. januarja letos ter mu ga je izročil vodja urada dv. sv. dr. Hasiba. Istočasno je bila izrečena zahvala uradnemu svetniku Walterju Kuchlingu ter nadoficialu Alojzu Ederju za hvala ministra za socialno skrbstvo, ker sta zasluženo delovala v uradu nad 30 let ter stopila v pokoj.

KDZ ...

(Nadaljevanje z 2. strani)

meregger še srečala z mladinskimi organizacijami iz Zvezne republike Nemčije in nemške mladince informirala o položaju slovenske manjšine na Koroškem. Jungdemokraten, organizacije FDP in predstavniki Jusosov, mladinske organizacije SPD so pokazali živo zanimanje za dejansko stanje na Koroškem in izrazili zaskrbljenost nad politiko Avstrije. Obe strani sta preverili možnosti sodelovanja in želeli čim prej stopiti v redne stike. Pa tudi ostalim mladinskim delegacijam sta predstavnika KDZ posredovala dokumentacijo „Ethnic minorities“, ki jo je izdal Slovenski informacijski center (SIC) ob zasedanju pohelsinške konference v Beogradu.

V soboto in nedeljo pa se je mudila večja delegacija KDZ na dvodnevem prijateljskem obisku v Novem mestu. Delegacija, ki jo je vodila predsednica KDZ Magda Koren, je bila gost občinske konference ZSM Novo mesto in ZSM Krka, je v delovnem pogovoru preverila dosedanje delo in osnovala nadaljnji program sodelovanja. Ob tej priložnosti je KDZ podelila posebno priznanja ZSM Krka, OK ZSM Novo mesto in športnemu društvu Krke za prijateljsko podporo in sodelovanje. „Triletno sodelovanje je že zdaleč preraslo samo formalno povezanost in se mladinci z obeh strani meje veselimo vsakega novega srečanja. Uspehi pa nas obvezujejo še naprej in nas potrjujejo pri načrtovanju sodelovanja z matično domovino“ je naglasila predsednica KDZ ob podelitvi priznanj.

Sankanje na Obirskem je tradicionalno

Letošnja zima, ki se je že v zadnjem novembrskem tednu tako obetajoče zasmejala tukaj pod Obirjem, je spet poklicala na plan navdušene sankarje. Zato je tudi domače Slovensko prosvetno društvo „Obir“ že na Štefanovo izvedlo prvo sankarško tekmo v tekoči športni sezoni. Sicer je nenadna odjuga malce kvarila zimski blesk, a domači sankarški progji ni mogla „do kopnega“.

Tekme se je udeležilo 73 domačinov in sosedov. Tokrat so na naši beli progji pozdravljali prvič tudi udeležence SPD „Herman Velik“ iz Kota izpod Košute. Na Rta-

čevih Tratah, kjer je cilj, je bilo letos opaziti nove „zgradbe“: „sodnijski stolp“ visoko zgoraj v smreki in nekaj korakov stran leseno utico — „bife“ z vročimi klobasami in močnim čajem. Za vse to velja zahvala Kovačevemu Francetu, kateremu je tudi celotna Rtačeva progga močno prirasla k srcu. Bilo je dosti zabave, dosti hophop-vzpodbudnih klincev in seveda tudi nekaj pristnih prekukuljajev — brez posledic.

Sedemčlanska žirija (vključno fotograf!) je imela dosti dela in za zaključek v Kovačevi gostilniški sobi še prijetno nalogo, da izroči

zmagovalcem skupno 7 pokalov, 6 srebrnih in 6 bronastih medalj ter 28 diplom, dodatno pa še 5 tolažilnih daril.

Na tem mestu se Slovensko prosvetno društvo „Obir“ na Obirskem zahvaljuje za podarjene pokale sledečim: Slovenskemu vestniku, Slovenski prosvetni zvezi, Narodnemu svetu koroških Slovencev ter domači Kovačevi gostilni!

Navdušene, spretno in tudi manj spretno sankarje pa vabi društvo na naslednjo sankarško tekmo, ki bo v **nedeljo, 21. januarja 1979.**

Razdelitev startnih števil ob 9. uri pri Kovaču na Obirskem.

REZULTATI

I. ŠOLARJI (8-12 let): 1. Smrtnik Marjan, 2. Hribar Milči, 3. Haderlapp Petri.

II. MLADINCI (13-15 let): 1. Haderlapp Stanko, 2. Smrtnik Hanzi, 3. Smrtnik Franc-Jožef.

III. DEKLETA IN ŽENE (16-34 let): 1. Karničar Inge, 2. Smrtnik Regina, 3. Hribar Monika.

IV. ŽENE (od 35 let naprej): 1. Karničar Beti, 2. Stern Greti, 3. Polanšek Justa.

V. FANTJE IN MOŠKI (16-34 let): 1. Hribar Milan — NAJBOLJŠI DNEVA, 2. Brumnik Danijel, 3. Miklau Flori.

VI. MOŠKI (od 35 let naprej): 1. Haderlapp Feliks, 2. Poderšnik Johi, 3. Užnik Lenart.

SPD „Zarja“ v Železni Kapli vabi na

NOVOLETNI KONCERT

znanega moškega zbora KUD Stane Žagar iz Kroke v soboto, 6. 1. 1979, ob 19.30 v farni dvorani.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 200.— din za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce štev. 2. 9065 Žrelec. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

Namizni tenis: uspešni Selani

REZULTAT KOROŠKEGA ŠOLARKEGA IN MLADINSKEGA PRVENSTVA V KOTMARI VASI

Čeprav so se DSG Sele tega koroškega prvenstva udeležile le s tremi igralci (Oraže Marti, Haderlapp Stanko in Čertov Aleksander), so želi izvrstne uspehe.

Pri mladinkah je zmagala Oraže Marti in je tako postala koroška mladinska prvakinja.

Pri šolarjih je izvrstno igral Haderlapp Stanko in je tako brez težav postal koroški šolarski prvak.

On je tudi pri mladincih dosegel dobro 5. mesto.

Tako so bile DSG Sele z dvema koroškima nazivoma in enim 5. mestom eno najbolj uspešnih društev na tem koroškem šolarskem in mladinskem prvenstvu.

REZULTAT KOROŠKEGA ŠKOFIJSKEGA PRVENSTVA 10. 12. 1978 V BOROVLJAH

Tudi na tem koroškem prvenstvu so Selani želi velike uspehe. Zastopani so bili kar z 12-imi igralci.

Tako sta pri moških posamezno, skupina A, dosegla Oraže Mirko in Travnik Nanti dobro 5. mesto.

Skupina B: Tudi v tej skupini se je Oraže Zdravku in Falle Herbertu posrečilo doseči 5. mesto.

Skupina C: V tej skupini je Oraže Zdravko dosegel izvrstno 2. mesto, Falle Herbert pa 3. mesto. Haderlapp Stanko pa je dosegel 5. mesto.

Moški — dvojica: Tudi tukaj sta Oraže M. in Travnik N. dosegla 5. mesto.

Ženske posamezno: Tukaj Selani že dalj časa stavijo prvake. Tudi letos še niso imeli močnejših nasprotnikov. Finalno tekmo sta igrali — kot pričakovano — Užnik Andreja in Oraže Marti.

Užnik Andreja je zmagala šele po treh nizih in sicer z 21:19, 17:21 in 25:23, in je tako postala koroška škofijska prvakinja.

Mladinci — posamezno: V tej skupini je dosegel lepo 3. mesto Travnik Nanti, 5. pa je postal Haderlapp Stanko.

CESTITAMO!

Vечно zvestobo sta si obljubila na Štefanovo Tilka Markitz, voditeljica globaške folklorne skupine in nastavljenka Dušnopastirskega urada ter Seppi Loibnegger, solastnik grafičnega podjetja Norea Repro. Številnim čestitkam se pridružuje tudi NT!

POPRAVEK

V razpravi R. Vouka „K pogajanjem o kulturni avtonomiji“ v številki 51/52 NT je nekaj tiskovnih napak. Na strani 3 se letnici seveda glasita „1925—1930“. Dr. Ratzler je postal „Regierungsdirektor avgusta 1938“. Med oklepaja je treba dati besede „grda ‚herrenvolkovska‘ fraza“. Na strani 5 je pravilno „reinliche Scheidung“.

Šolarji — posamezno: Kot že pri koroškem prvenstvu je tudi na tem prvenstvu zmagal naš igralec Haderlapp Stanko pred tremi Borovljčani. Peti pa je postal naš najmlajši igralec Čertov Aleksander.

Tako so bile DSG Sele tudi na tem koroškem prvenstvu za DSG Rož-Borovlje drugo najboljšo društvo. Čestitamo!

Največji uspeh pa so slavili Selani eno nedeljo navrh pri koroškem šolarskem moštvenem prvenstvu v Wolfsbergu.

Z igralcema (koroškim šolarskim prvakom) Haderlapp Stankom in Brumnik Štefanom so Selani v prvem delu koroškega šolarskega prvenstva dosegli 1. mesto. Drugo mesto so zasedle Borovlje I, tretje pa Borovlje II.

Tako so Selani tudi letos pokazali, da štejejo pri šolarjih in mladinkah med najboljše na Koroškem.

Utrjevanje prijateljstva: koncert MPZ „Vres“

MPZ „Vres“ s Prevalj je znan zlasti po Podjuni, saj je že pogostokrat gostoval tam, predvsem v Pliberku (pevsko srečanje „Od Pliberka do Traberka“); odlikuje ga izredna kvaliteta, ki jo je izpilil zborovodja Jože Kert. 21. decembra 1978 je slavil ta sijajni zbor sedemletnico svojega obstoja.

Nekako za ta jubilej so nastopili prevaljski pevci v petek, 22. decembra 1978, na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu.

Poslušalce — dijake in učitelje — so navdušili v prvem delu z umetnimi, v drugem delu koncerta pa z ljudskimi pesmi med katerimi je bilo seveda večina koroških; nekaj so jih morali dodati še za nameček, čeprav bi se bilo „moralo“ dijakom pravzaprav muditi domov, saj je bil zadnji dan pouka pred božičem.

Po koncertu je še sledilo prijateljsko srečanje s prevaljskimi pevci, ki so povabili gimnazijski zbor (Jožko Kovačič) na koncert v Mežiško dolino. Dolgoletne prijateljske vezi že obstajajo z ravensko gimnazijo. Ravnatelj Vospornik se je Prevaljčanom zahvalil še enkrat za požrtvovalnost in idealizem, da so prišli prepevat našim gimnazijcem, in jim zaželel veliko uspehov v novem letu.

HOTEL „PAKA“ iz VELENJA (Slovenija) vas vabi v nočni bar, tel. 063-851-220. Obiščite restavracijo „Jezero“, tel. 063-850-170.

30 LET MLADINSKI KNJIŽNI KLUB

Sredi meseca decembra lanskega leta je praznoval koroški „Avstrijski knjižni klub“ v koncertni dvorani v Celovcu 30. obletnico svojega obstoja. K tej redki slovesnosti se je zbralo poleg nastopajoče mladine precej prominente kot deželni glavar Wagner, generalni tajnik kluba prof. Bamberger, predstavniki političnega življenja in deželne uprave ter šolstva z učiteljskim. Poudarjen je bil velik pomen izvenšolske bralne dejavnosti in vzgoje k dobri knjigi. Doseženi so bili lepi uspehi, pri čemer gre zahvala predvsem učiteljem.

● Nastopajoči šolski zbori so odlično zapeli svoje pesmi. Peli so nemško, angleško, rusko, bolivijsko in še v drugih jezikih. Samo slovenske pesmi, ki je tudi dosti vplivala na koroško nemško pesem, ni bilo slišati. Res škoda! Tudi dokaz enakopravnosti! Kdaj bo nastopil tisti čas, ko bo pri takih prireditvah kot samoumevno zastopana tudi slovenska pesem? ● Če manjka v dolgi vrsti pesmi iz celega sveta pri taki prireditvi domača slovenska pesem, nekaj ni v redu.

DOM V TINJAH

V soboto, 13. 1. 1979, od 14.30.— 21. ure

TEČAJ: PRIPRAVA NA ZAKON, I. del

za dekleta in fante od 18. leta naprej. Tečaj je v nemščini.

Predavatelj: zdravnik in mati

Voditelj: Jože Kopeinig

Prireditelja: Dom v Tinjah in KBW Celovec

Slovensko prosvetno društvo v Šentjanžu vabi na proslavo

70-LETNICE OBSTOJA DRUŠTVA

v soboto, 6. 1. 1979, ob 14.30 popoldan pri Tišlarju v Šentjanžu. Na slavnostnem sporedu bodo prikazali dejavnost društva v tem obdobju.

Sodelujejo: domači pevski zbor igralci SPD Šentjanž in pevci sosednih prosvetnih društev.

Prisrčno vabljeni!

TOPSPORT

TOVARNA ŠPORTNIH ROKAVIC V PLIBERKU

ŽELI VSEM ODJEMALCEM IN BRALCEM NT
USPEŠNO NOVO LETO 1979!

Dipl. trg. Joza Habernik, poslovodja

NAROČILNICA

Naročam letni abonma za „Naš tednik“, za ceno 150.— šil. (200.— din)

Ime: _____

Naslov: _____

Datum _____

Podpis _____

Naročniki „Našega tednika“ naj pošljejo naročilnico na naslov: Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt/Celovec. Naročniki iz Jugoslavije naj uporabijo naslov: ADIT-DZS, 61000 Ljubljana, Gradišče 10.

WILIAM FRYER HARVEY:

Avgustovska vročina

Phemistonska cesta, Chaphem. 20. avgusta 190—. Mislim, da sem preživel najbolj neavadni dan v svojem življenju. In ker imam dogodke še vedno v svežem spominu, jih želim do besede natančno spraviti na papir.

Na začetku naj povem, da mi je ime James Clarence Whithencroft.

Star sem štirideset let, odličnega zdravlja in nikoli nisem imel opravka s kakršnokoli boleznijo.

Po poklicu sem umetnik. Nisem preveč uspešen, vendar s svojimi risbami zaslužim dovolj denarja, da lahko zadovoljim najnujnejše potrebe.

Moja edina bližnja sorodnica, sestra, je umrla pred petimi leti, tako da sem povsem neodvisen.

Zjutraj ob devetih sem zajtrkoval. Potem sem preletel jutranjik in si prižgal pipo ter spustil misli in si vajuji v upanju, da bom našel kakšno temo za svoj svinčnik.

Čeprav so bila vsa okna in vrata odprta, je bilo v sobi zadušljivo soparno in pravkar mi je bilo vredno poiskati hladnejši kotiček v kakšnem javnem kopališču, ko sem dobil navdih.

Začel sem risati. Tako sem se zatopil v delo, da kosila sploh nisem poskusil in sem nehal delati šele, ko je ura pri sv. Judi odbila štiri.

Kljub bežnemu osnutku me je prevzela zavest, da sem napravil doslej najboljšo risbo.

Prikazovala je zločinca na sodišču v trenutku, ko je sodnik izrekel smrtno kazen. Moški je bil debel, neznansko debel. Meso mu je v klobasah viselo pod brado; bikasti vrat se je bil izgubil v salu. Bil je sveže obrit (morda bi moral reči, da se je na sveže obril pred nekaj dnevi) in skoraj povsem plešast. Stal je na odru za obtožence, s klobasastimi prsti se je oklepal ograje in zrl naravnost predse. Njegov obraz ni izražal groze, ampak popolni obup.

Kazalo je, da v možakarju ni prav nobenega okostja, ki bi vsaj kolikor toliko podpiralo goro mesa.

Zvil sem risbo in jo podzavest-

no vtaknil v žep. Potem sem z redkim občutkom sreče in zadovoljstva, ki ga prinaša spoznanje o dobro opravljenem delu, odšel z doma.

Zdi se mi, da sem odšel z namenom, da bom obiskal Trentona, ker se spominjam, da sem odkorakal po Lytton Streetu in naprej na desno po Gilchristovi cesti do vrha griča, kjer so delavci polagali nove tramvajske tračnice.

Kod sem hodil od tam naprej, se zelo medlo spominjam. Zavedal sem se le strašne vročine, ki je puhtela z razmehčanega asfalta kot migetajoč oblak. Zahrepenel sem po nevihti, ki so jo obljubljal bakreno rdeči oblaki na zahodnem nebu.

Moral sem prehoditi pet ali šest milj, ko me je iz zamišljenosti predramil deček, ki me je vprašal, koliko je ura.

Manjkalo je dvanajst minut do sedmih.

Ko je izginil, sem se razgledal naokrog. Znašel sem se pred vrati, ki so držala na vrt, obdan z ograjo iz posušene glinice, ograjo, za katero je bil vrt s škrlatnim cvetjem. Nad vzhodom je visela tabla z napisom:

CHAS ATKINSON
IZDELOVALEC SPOMENIKOV,
OBLIKOVALEC ANGLEŠKEGA IN
ITALIJSKEGA MARMORJA.

Z vrta so se oglašali veseli žvižgi, udarci kladiv in mrzli zvok dlet na kamnu.

Nekaj me je nagnalo, da sem vstopil.

Moški mi je kazal hrbet. Sedel je na kladi čudovito žilnega marmorja in jo pridno obdeloval. Ko je zaslišal moje korake, je nehal in se obrnil.

Bil je natančno tisti moški, ki sem ga bil doma narisal, moški, čigar risbo sem imel v žepu. Sedel je tam, neroden in ogromen. Pot mu je curljal z lobanje in obrisal si jo je z rdečim svilenim robcem. Čeprav je imel enak obraz kot na risbi, je bil njegov izraz povsem drugačen.

Nasmehnil se mi je, ko da bi bila prijatelj, in mi segel v roko. Opravičil sem se, da ga motim.

„Toda zunaj je vse razžarjeno,“ sem dejal, „tu pa je, kot kaže, prava oaza sredi divjine.“

„Nič ne vem o oazi,“ je odvrnil, „vendar je res vroče, vroče kot v peklu. Sedite gospod!“

Pokazal je na rob klade, ki jo je obdeloval, in sedel sem.

„Tole je čudovit kamen,“ sem rekel.

Zmajal je z glavo. „Po svoje že,“ je odgovoril, „tule je površina gladka kar se le da, ampak tam zadaj je velika kamnita grča, čeprav sem prepričan, da je ne bi nikoli opazili. Iz takega kosa marmorja ne bi mogel nikoli narediti dobrega spomenika. Poleti bi še šlo; ta prekleta vročina mu ne bi škodila. Ampak počakajte na zimo. Zmrzal vedno najde kamnove šibke točke.“

„Za kaj pa potemtakem bo?“ sem vprašal.

Moški je bruhnil v smeh.

„Najbrž mi ne boste verjeli, če vam povem, da bo za razstavo, vendar govorim čisto resnico. Umetniki imajo razstave in trgovci in mesarji, tudi mi jih imamo. Vse najnovejše kamnite stvarce damo na ogled, veste.“

Potem je klepetal o marmorjih, katera sorta najbolje kljubuje vetru in dežju in katero je najlaže obklesati; nato je spregovoril o svojem vrtu in o novih rožah, ki jih je pravkar kupil. Od časa do časa je spustil orodje iz rok, si obrisal lesketajoče se lobanjo in preklel vročino.

Nisem dosti govoril, ker mi je bilo nerodno. Na moškem je bilo nekaj nenavadnega, skrivnostnega.

Sprva sem se skušal prepričati, da sem že nekoč videl, da je njegov neznani obraz našel svoj prostor nekje v najbolj oddaljenem kotu mojega spomina, vendar sem vedel, da varam samega sebe.

Gospod Atkinson je končal delo, pljunil na tla in z vzdihom olajšanja vstal.

„Poglejte! Kaj pravite k temu?“ je rekel očitno zelo ponosno.

Napis, ki sem ga prebral prvič v življenju, se je glasil:

POSVEČENO SPOMINU JAMESA CLARENCA WITHENCROFTA ROJ. 18. JAN. 1860, IZNENADA UMRLEGA 20. AVG. 190- „SREDI ŽIVLJENJA SMO TUDI SREDI SMRTI“.

Nekaj časa sem nemo in nepremično obsedel. Potem me je po hrbtu spreletel hladen srh. Vprašal sem ga, kje je čul to ime.

„Oh, nikjer ga nisem čul,“ je odvrnil Atkinson. „Potreboval sem ime in sem vklesal tisto, ki mi je prvo padlo v glavo. Zakaj pa vas to zanima?“

„To je čudno naključje. Ime je slučajno moje.“

Glasno je zažvižgal.

„In podatki?“

„Povem vam lahko samo za prvega in ta je točen.“

„To je grozljivo!“ je vzkliknil. Povedal sem mu o svojem jutranjem delu. Vzel sem risbo iz žepa in mu jo pokazal. Ko jo je ogledoval, se je izraz njegovega obraza začel spreminjati, dokler ni bil tak kot izraz moškega na risbi.

„In šele predčerašnjim,“ je rekel, „sem govoril Mariji, da ni strahov.“

Nobeden od naju ni videl strahov, vendar sem vedel, kaj misli. „Najbrž ste kdaj slišali moje ime,“ sem dejal.

„In vi ste me morali že nekje videti, pa ste pozabili! Ali ste bili lani julija v Clactonu?“

Nikoli v življenju še nisem bil v Clactonu. Nekaj časa sva molčala. Oba sva strmela v datuma na nagrobniku — eden od njiju je bil pravi.

„Stopite noter in prigriznite z nama,“ je rekel Atkinson.

Njegova žena je bila prijazna ženica z rdečimi lici zdrave podeželske ženske. Mož me je predstavil za prijatelja, ki je umetnik. To ni bilo preveč posrečeno, za-

kaj po večerji mi je prinesla neko knjigo in moral sem jo hvaliti in občudovati skoraj celo uro.

Ko sem se vrnil ven, sem našel Atkinsona, ki je sedel na nagrobniku in kadil.

Nadaljevala sva pogovor tam, kjer sva pred večerjo nehala.

„Oprostite, da vas vprašam,“ sem dejal, „ali se spomnite česa, kar bi vas lahko spravilo pred sodišče?“

Odkimal je.

„Moje podjetje ne bo propadlo. Posli kar dostojno napredujejo. Pred tremi leti sem dal nekemu inšpektorju za božič purana. To je vse, česar se lahko spomnim. Pa še majhen je bil,“ je dodal.

Vstal je, vzel kanglo in začel zalivati rože. „Kadar je vroče, jih redno zalivam dvakrat na dan,“ je rekel, „in vročina mi najboljše večkrat pomori. Kje pa živite?“

Povedal sem mu svoj naslov. Približno uro hitre hoje bi potreboval, da bi se vrnil domov.

„Takole je,“ je rekel. „Poglejva stvar v oči. Če greste nocoj domov, vas lahko doleti nesreča. Lahko vas povozi avto in vsepovsod je dovolj oranžnih in bananovih lupin, da o padajočih strešnih sploh ne govorim.“

O teh možnostih je govoril tako resno, da bi se mi bil še pred šestim urami zdel navdse smešen.

Vendar se nisem smejal.

„Največ, kar lahko storiva,“ je nadaljeval, „je to, da ostanete tukaj do polnoči. Šla bova gor in kadila; notri bo morda bolj hladno.“

Sediva v dolgi, nizki sobi na podstrešju. Atkinson je poslal ženo v posteljo. Sam pridno brusi dleta na malem brusilnem kamnu in kadi moje cigarete.

Nevihta je v zraku, jaz pa pišem tele vrstice na majavi mizi pri oknu.

anekdote - anekdote

Ko so dunajski peki sklenili, da bodo delali manjše zemlje, se je slavni igravec in pisec komedij Johann Nestroy (1801–1862) pojavil na odru v fraku, ki je imel gumb v obliki majhnih zemljic. Zaradi tega je nastalo v pekovskem cehu veliko razburjenje in peki so Nestroya tožili. Obsojen je bil na dva dni zapora, češ da je osramotil pekovski stan.

Ko je prestal kazen, je Nestroy prosil kolega-igralca, naj ga na odru vpraša, kako se mu je godilo v zaporu in ali je bil lačen.

»Imenitno!« je odgovoril Nestroy na zrežirano vprašanje. »Jedva hči, ki me ljubi, mi je tihotapila zemlje skozi ključavnico jetniških vrat!«

Nastal je buren smeh, do tožbe pa tokrat ni prišlo.

IVAN CANKAR:

12

Podobe iz sanj

V teh zadnjih dneh, ki so tako tesnobni in žalostni, da najglasnejši človek išče, kam bi se zatekel, sem srečal takih osvobojenih obrazov zmerom več. Ker vsakdo ima v hiši svojega življenja posebno kamrico, v katero stopi ob urah trpljenja in iz katere se povrne potolažen, očiščen in utrjen. Zmerom več jih je, ki se vračajo; resen je smehljaj njih ust, globok, zamišljen in trd je pogled njih oči, hoja njih nog je umerjena in ravna, ker noga vé, odkod in kam.

Vsak človek ima v hiši svojega življenja posebno kamrico... Odpri oči nastežaj, razširi pogled in misel na vse plati, čez vse goré!... Vsak narod ima v hiši svojega življenja posebno kamrico, v katero je skrbljivo spravil, kar je bil kdaj pridobil dragocenega, spravil vse, kar je bil kdaj najgloblje doživel, z vsem svojim ubogim telesom, z vso svojo čisto dušo, spravil vse, kar je kdaj trepetaje v predsmrtni bridkosti čutil in mislil. V to kamrico stopi ob usodni uri, stopi vanjo, da se povrne očiščen in utrjen, poln vere vase in v dobroto svojega bližnjega, poln zaupanja v dan in v večnost, poln moči, brez strahu, pripravljen na svatovanje in pripravljen na svojo lastno sedmino...

Kaj in koliko si bil spravil, narod? Kdaj in kakšen se povrneš?

KRALJ MATJAŽ

Videl sem tako razločno, kakor zdajle tebe vidim, tovariš.

Videl sem kralja Matjaža, ko je sedel na svojem visokem prestolu od jekla. Dvorana je bila prav tista, ki jo poznamo: nizka, mračna in sila prostrana, tako da nikjer ni bilo ne zidov, ne kotov; za vsako vrsto sivih stebrov se je v noč in hlad razprostrla druga dvorana, še večja od prejšnje. Nikjer ni bilo ne bakle ne sveče, pa vendar so tihe luči prepletale mrak, kakor da bi poletavale bele vešče tik pod stropom.

Bil sem med njimi in nisem bil; njih težko sapo sem dihal, njih bela lica sem videl in njih rdečo kri; pa vendar je bilo tam, zdi se mi, le moje breztelesno srce.

Na tem svojem jeklenem prestolu je sedel kralj Matjaž, visok in silen. V obraz je bil hudo blede, pod širokimi čeljustmi so se bočili valovi mogočne črne brade; oči so ležale v globokih jamah in so gorele z motnim plamenom; orjaške pesti, nagosto porastle, so počivale na hrastovi mizi, pripravljene, da se vzdignejo. Tako je sedel kralj Matjaž in tako so sedeli, sloneli in ležali tudi vojščaki njegovi; nobeden se ni ganil, ali nobeden ni spal, kajti vsaka ura bi lahko bila tista, ki je bila oznanjena pred tisoč leti.

V motnem plamenu oči Matjaževih in njegovih vojščakov je bilo napeto pričakovanje. Kakor da se je bil kazalec na uri pomaknil tik do dvanajste in da vsak hip udari kladivo na zvon. Vse pesti, mogočne, so čakale trdo stisnjene, da se razklenejo ter zgrabijo za meč.

Zapihal je hladen nočni veter, kakor da so se bila

nekje v daljnem mraku odprla nevidna vrata; črni valovi Matjaževe brade so se vzdramili in so zašumeli; plamen v njegovih očeh je zaplapolal in je bil svetlejši.

V dvorani se je prikazal čuden človek, kdo ve kako in odkod; stal je nenadoma pred hrastovo mizo kralja Matjaža. Obraz mu je bil ves polit s krvjo, da ga je bilo komaj razločiti; s krvjo in blatom je bila pokrita obleka, raztrgana v cunje; levi rokav mu je visel ohlapno nizdol in je bil prazen. Tak je stopil med vojščake Matjaževe in ni rekel besede; ko jim je bil enak, stal je med njimi tiho in nepremično, desnico sključeno v pest; in v temnih očeh se mu je vžgal plamen velikega pričakovanja.

Prišel je drugi; ta je prišepal ob bergli, ker je imel eno samo nogo; storil je takisto, kakor prejšnji. Za njim se je takoj prikazal tretji; in ta je, čudo prečudno, nesel lastno glavo v naročju; glava je bila okrvavljena od strnjenih las do čeljusti, toda živela je, oči so gledale nezastrite; in komaj je stopil med tovariše, je vzdignil glavo ter jo postavil med ramena.

Ta čuda sem gledal in se nisem čudil; zdelo se mi je, da se vse vrši po pravici, kakor se drugače ne more vršiti.

Tudi se nisem čudil, ko so prihajale dolge procesije od vseh strani; procesije, kakor jih človeško oko še ni videlo. Ni še videlo toliko krvi, bolečine in trpljenja. Tiho so prihajale procesije, iz ust ni bilo glasu, tudi koraka ni bilo čuti — tisoč za tisočjo molčečih senc, ki so vse imele živa telesa, imele oči, ki so gledale, srca, ki so utripala. Procesijam ni bilo konca; noč jih je brez nehanja valila iz mračnega svojega naročja; in ta noč, mislim, da je bila daljša od leta. Dvorana se je širila in razmikala v neskončnost, da je bilo za vse prostora.

RADIO CELOVEC SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 7. januarja: 07.05—07.35
Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 8. januarja: 14.10—15.00
Celovski radijski dnevnik — Iz ljudstva za ljudstvo (Na obisku pri Mihi Jerliču, pd. Skutlu v Lepeni, II. del).

TOREK, 9. januarja: 09.30—10.00
Land an der Drau — dežela ob Dravi — 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Sport — Otroci, poslušajte!

SREDA, 10. januarja: 14.10—15.00
Celovski radijski dnevnik — Veseli val.

ČETRTEK, 11. januarja: 14.10—15.00
Celovski radijski dnevnik — Glasbeni mojstri.

PETEK, 12. januarja: 14.10—15.00
Celovski radijski dnevnik — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev.

SOBOTA, 13. januarja: 09.45—10.30
Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

TV AVSTRIJA 1. SPORED

NEDELJA, 7. januarja: 9.25 Veleslalom moških za svetovni pokal, prenos — 10.00 Veleslalom žensk za svetovni pokal, prenos — 12.55 Veleslalom mladih, 2. tek — 15.30 Priveditev ob letu otroka — 17.00 Toby in Tobias — 17.30 Pinocchio — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Sadi dovi te zemlje — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki s kulturo — 19.50 Šport — 20.15 Pustolovščine Davida Balfoura — 21.50 Šport — 22.00 Nočni izbor — 22.30 Teologija v pogovoru — 23.00 Poročila.

PONEDELJEK, 8. januarja: 9.00 Am, dam, des — 9.25 Slalom žensk za svetovni pokal, prenos — 10.30 Dežela in ljudje — 11.00 Nič razen jeze — 12.10 Slalom žensk, 2. tek, prenos — 16.30 Slalom žensk, posnetek — 17.00 Am,

des — 17.25 Pippi Langstrumpf — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Golden silents — 18.35 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Šport ob ponedeljkih — 21.00 Petrocelli — 21.50 Poročila — 21.55 Večerni šport.

TOREK, 9. januarja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Songs alive — 9.55 Nova matematika — 10.25 Slalom moških za svetovni pokal — 12.25 Slalom, 2. tek — 16.30 Povzetek slaloma moških — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Rdeči avtobus — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Svet živali — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Lilli Palmer: Žena ostane žena — 21.15 Meni ni ime Oblomov — 22.10 Povzetek slaloma moških — 22.25 Ana Karenina — 23.20 Poročila.

SREDA, 10. januarja: 9.00 Tudi hec mora biti — 9.30 Igra — gradbeni kamen življenja — 10.00 Šolska televizija: Tako gospodarji obrtno podjetje — 10.30 Spenndthrift — 17.00 Šola copranja — 17.25 Tudi hec mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Mož v hiši — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Draga, tukaj sem spet! — 21.30 Poročila in šport.

ČETRTEK, 11. januarja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Les Gammas, francoščina — 10.00 Šolska televizija: Obraz stoletij — 10.30 Pomočnik — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Živalski leksikon — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Televizijska kuhinja — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Ariadne na Nakosu, opera — 22.20 Poročila in šport.

PETEK, 12. januarja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Umetnost Donavske šole — 10.30 Klub seniorjev — 12.25 Smuk za svetovni pokal žensk — 16.30 Povzetek smuka žensk — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Gospod in pes — 17.45 Pes na verigi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Moj stric Theodor — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.15 XY-nerašeno — 22.20 Kristjani pod rdečo zvezdo — 22.05 Šport

in reklama — 22.15 Godzilla — 23.35 Poročila.

SOBOTA, 13. januarja: 12.55 Smuk moških za svetovni pokal v Wengenu, prenos — 15.30 Gospod z druge zvezde — 17.00 Kdo brklja z nami — 17.30 Moj stric z Marsa — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.25 Dober večer — Heinz Conrads — 19.00 Avstrija v sliki z aktualno Južnotirolsko — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.55 Šport — 20.15 Star v maneži — 22.20 Šport — 22.40 Vprašanja kristjana — 22.50 Junak z Mississippija — 0.25 Poročila.

TV Avstrija 2. spored

NEDELJA, 7. januarja: 11.15 ORF-stereo-koncert — 15.00 Pokrit nogometni turnir — 17.00 Dežela in ljudje — 17.30 Tumuk-Humuk — 18.00 Spenndthrift — 19.15 Lance Link — super Chimp — 20.00 Knjižni bazar — 20.15 Večer v modrem — 21.50 Brez nagobčnika — specialno.

PONEDELJEK, 8. januarja: 18.00 Songs alive — 18.30 Orel v Avstraliji — 19.30 Kitara za vse — 20.00 Ana Karenina — 21.00 Prost vstop — 21.50 Čas v sliki 2 — 22.20 Mimi metallurgico.

TOREK, 9. januarja: 10.30 Pascal — 18.00 Avanti! Avanti! — 18.30 Zgodba v slikah — 19.30 Glasbeni klub — 20.00 Pomočnik — 22.00 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.35 Club 2.

SREDA, 10. januarja: 18.00 Francoščina — 18.30 Tako je bilo včeraj — 19.30 Letalstvo — 20.00 Sternova ura — 20.45 Prizorišča svetovne literature — 21.30 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.05 Čas v sliki 2 — specialno.

ČETRTEK, 11. januarja: 18.00 Ruščina — 18.30 Prost vstop — 19.30 Spotlight — 20.00 ... in samske deklice — 21.50 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.25 Club 2.

PETEK, 12. januarja: 11.00 ... in samske deklice — 18.00 Orientacija — 18.30 Impresionizem — 19.30 A la carte — 20.15 Znanje aktualno — 21.20 Richelieu — 22.10 Čas v sliki 2 s kulturo ter karikaturni tedna — 22.45 Melba Moore — mednarodni šov ob petkih.

SOBOTA, 13. januarja: 17.30 Posnetek evrovizije: Smuk moških v Wengenu — 17.55 Igra — temeljni kamen življenja — 18.25 Brez nagobčnika — 19.30 Munsterjeri — 19.55 Galerija — 20.15 Vzpon ter padec mesta Mahagony — 22.50 Stare plošče.

TV Ljubljana 1. SPORED

NEDELJA, 7. januarja: 9.00 Poročila — 9.05 Za nedeljsko dobro jutro — Čez tri gore: Srečanje oktov — 9.35 S. Matavulj: Beograjske povesti — 10.35 Čebelica Maja — 11.00 Jossy

postane Indijanec — 11.25 Mozaik — 11.30 Kmetijska oddaja — 12.30 Poročila — 15.10 Okrogli svet — 15.25 Perry Como in havajske melodije — 16.10 Dosje našega časa: Leto 1961 — 17.10 Športna poročila — 17.15 Dopisani — 17.35 Poročila — 17.40 Imeti ali ne imeti, film — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 20.00 A. Marodič: Sirene opoldne — 21.00 Zelena maternica — 21.30 TV dnevnik — 21.45 Risanka — 21.55 Športni pregled.

PONEDELJEK, 8. januarja: 9.00 TV v šoli — 11.15 TV v šoli: V živalskem vrtu, Radijski sprejemnik, Risanka, Narodni park Mljet — 17.25 Poročila — 17.30 Vrtec na obisku: Gradič — 17.40 Kaj vemo o..., dokumentarni film — 18.05 Spekter — 18.25 Šola smučanja — 18.35 Obzornik — 18.45 Mladi za mlade — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 20.00 TV drama — 21.00 Kulturne diagonale — 21.40 Mozaik kratkega filma — 22.00 TV dnevnik.

TOREK, 9. januarja: 10.25 in 12.25 Crans-Montana: Slalom za moške, prenos — 16.30 Slalom za moške, posnetek iz Crans-Montane — 17.30 Poročila — 17.35 Otrokom — 18.05 Daljnogled — 18.35 Obzornik — 18.45 Po sledih napredka — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Kako živijo borci, dokumentarna oddaja — 20.45 Janicki: Pota Poljske — 22.10 TV dnevnik — 22.25 Razvoj popularne glasbe.

SREDA, 10. januarja: 9.00 TV v šoli — 11.10 TV v šoli: V živalskem vrtu, Radijski sprejemnik, Risanka, Dubrovniški vrtovi — 17.15 Poročila — 17.20 Tako so živeli: Ariel — 17.45 Londonška narodna galerija — 18.10 Ne prezrite — 18.25 Obzornik — 18.35 Puntarska pesem — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Film tedna: Čudna ženska — 22.20 Na zvezi — 22.45 TV dnevnik.

ČETRTEK, 11. januarja: 9.00 TV v šoli — 11.15 TV v šoli: Pravljica, Radijski sprejemnik, Lovčen, Narodni park Paklenica — 16.50 Poročila — 16.55 Stare japonske pravljice — 17.10 Najdragocenejša vseh dobrin, oddaja iz cikla: Pogled v prihodnost — 18.00 Trimska televizija — 18.35 Obzornik — 18.45 Babičin vnuček — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Oči kritike — 20.40 Znak po obrokih, feljton in pogovor — 22.20 TV dnevnik.

PETEK, 12. januarja: 9.00 TV v šoli — 11.00 TV v šoli: Zimska zgodba, Radijski sprejemnik, Narodni park Plitvička jezera — 17.15 Poročila — 17.20 Zverinice iz Rezije: Volk išče drva v Črnem potoku — 17.40 Mathis — 18.10 Radenci 78, glasbena oddaja — 18.35 Obzornik — 18.45 Geološka preteklost — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Koncert za Evropo — 21.35 TV dnevnik — 21.50 625 — 22.10 Nočni kino: 20. stoletje.

SOBOTA, 13. januarja: 8.00 Poročila — 8.05 Stare japonske pravljice

— 8.20 Tako so živeli: Ariel — 8.45 Vrtec na obisku: Gradič — 8.55 Babičin vnuček — 9.25 Daljnogled — 9.55 Po sledih napredka — 10.25 Dokumentarna oddaja — 11.10 Trimska televizija — 11.45 Noči in dnevi — 12.35 625 — 12.55 Wengen: Smuk za moške, prenos — 15.55 Poročila — 16.00 Radovedni Dobson — 17.00 Košarka: Jugoplastika — Bosna — 18.40 Naš kraj — 18.50 Očka, dragi očka, humoristična oddaja — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Prevost: Manon — 21.00 Rdeči krog, film — 23.00 TV dnevnik.

TV Ljubljana 2. spored

NEDELJA, 7. januarja: 8.40 Test — 8.55 Poročila — 9.00 Oddaje za JLA — 12.00 Poročila — 15.40 Nedeljsko popoldne — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Dediščina za prihodnost, dokumentarna oddaja — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 Lev Tolstoj, dokumentarni film in film Kozaki.

PONEDELJEK, 8. januarja: 16.55 Test — 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Otroška oddaja — 18.00 Moj prijatelj Piki Jakob — 18.15 Samoupravljanje — 18.45 Mladi za mlade — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Športna oddaja — 20.35 Aktualnosti — 21.05 Poročila — 21.15 Celovečerni film.

TOREK, 9. januarja: 16.55 Test — 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Moja zlata dolina — 18.15 Nove knjige — 18.45 Glasbena oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 V središču — 20.55 Premor ob glasbi — 21.10 Včeraj, danes, jutri — 21.30 Znanost — 22.15 Rock-koncert.

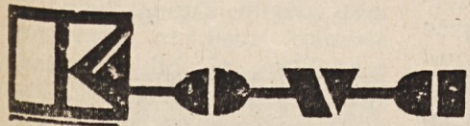
SREDA, 10. januarja: 16.55 Test — 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Zlata nit — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbena oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Prosta sredi — 21.30 Zabavno-glasbena oddaja — 22.15 TV dnevnik — 22.30 Dokumentarni film.

ČETRTEK, 11. januarja: 16.00 Test — 16.15 Košarka: Bosna — Real — 17.45 Kurir Goce Delčeva — 18.15 Samoupravljanje — 18.45 Humoristični klub — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Zabavna oddaja — 21.50 Včeraj, danes, jutri — 22.05 Ženska danes, dokumentarna oddaja.

PETEK, 12. januarja: 16.55 Test — 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Magnet — 18.15 Družbena tema — 18.45 Prijatelji glasbe — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Gost urednik: Franko Winter — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 Dokumentarna oddaja — 21.40 Zabavno-glasbena oddaja — 22.40 Simfonična glasba.

SOBOTA, 13. januarja: 18.00 Test — 18.15 TV novice — 18.30 Narodna glasba — 19.00 Dokumentarni film — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Boris Godunov — 21.00 Poročila — 21.20 Terenci, dokumentarna oddaja.

Posebnost je boljša, kajti navadna imajo mnogi!
Zaradi tega rajši takoj h

Sem po kuhinje!

PODJERBERK —
ST. KATHREIN
Skofiče/Schiefling
Tel.: 0 42 74 - 29 55 18
Celovec/Klagenfurt
Rothauerhaus
Tel.: 86 2 92

Kralj Matjaž se ni ganil, tudi ni trenil s plamenečim očesom, ko je gledal, kako je bil njegov tabor že prostran, kakor ob sodnem dnevu dolina Jozafat. Tej strašni noči, v njeni tišini še strašnejši, ni bilo kraja; polno leto je bila dolga in že se je prelila v drugo, prelila v tretje.

Brezštevilne legije obrazov sem videl, toda razločil in spoznal sem jih vse do zadnjega, v bližini in v temni daljavi; kajti kakor so bila lica okrvavljena, so se blede svetila iz mraka, velikim belim veščam podobna. Ni ga človeškega obraza, da bi ga ne bilo med njimi, vojščaki Matjaževimi. Mladenci nežni, golobradi, komaj lesenemu kojnjicu odrasli; moški zagorelih lic, močnih čeljusti in rešnobnih oči; sključeni starci s povešenimi sivimi brki in košatimi obrvmi. Bilo pa je vmes tudi veliko število žensk, mladih in lepih, starih in zgrbljenih; in bili so vmes otroci, ki so pravkar shodili, celo dojenice sem videl v naročju mater.

Zbrali so se bili od vseh strani in krajev tega sveta; kolikor je narodov zemlja rodila, vsi so bili tam, so čakali v taboru kralja Matjaža ure oznanjenja. Nisem videl samo belih obrazov, temveč tudi rumene, bronzastorjave in čisto črne. Kakor pa so si bili obrazi različni po rodu in plemenu, po letih in oblikah, nekaj jih je družilo, kar sem občutil v srcu, ko sem jih gledal, ali kar se nikakor ne dá razložiti z besedo. Ni bila samo strjena, črna kri, ki je bila njih vseh, vojščakov Matjaževih, očitno znamenje. Bilo je vse kaj drugače in vse kaj več — kakor da je vsaki med njimi nosil na dlani svoje živo, trepetajoče srce. V tem srcu je bil spomin na bolelost, do zadnje pekoče kaplje izpito, na nezasluženo, nezasllišano gorjé, na brezbožne krivice, na kazen brez greha in sodbe, na sramoto in poni-

žanje, na ošabno poteptano ljubezen, na izdano zvestobo in ogoljufano zaupanje. Ali nad vsem tem črnim jezerom grenkobe — in iz jezera grenkobe se je bila rodila — je neugasljivo sijala mirna luč pričakovanja, močne, čiste vere v tisto véliko uro, ki je bila oznanjena.

To je bil človek, bičan in oropan, ponižan in osramočen od krivice. To je bil vojščak kralja Matjaža.

Črni strop se je razmaknil, zasvetila so se nebesa, vzdignil se je silni kralj Matjaž in ...

Ničesar nisem videl več.

Kdaj in kje je bilo vse to? Kdaj bo in kje?

V POLETNEM SONCU

Tovariš moj izza ranih let, otrok mojega trpljenja, vstani iz groba, kličem te!

Komaj sem ga poklical, je stal pred menoj, ves kakor je bil pred dvajsetimi leti, pol človek, pol senca; telo sključeno, prezgodaj utrujeno, kakor da nikoli mlado ni bilo; obraz bolan in vel, oči globoke, nemiren plamen, ki ga je kvišku zagnal in v globočino potisnil vsak rahel dih. Mnogo je takrat hodilo takih ljudi in takih senc po naših krajih; nekateri so živeli pravo, resnično, telesno življenje, če se nestalnemu tavanju po megli, mrazu in mraku pravi življenje; večidel pa so bili le blodne prikazni, le sanje splšenih src. Vsi, ljudje in sence, so poginili kmalu, izgubili se bogvekam, ugasnili kakor sveče pod jutro; grobovi so pozabljeni, imena domalega, toliko da je ostal spomin.

Dvajset let si mirno počival, tovariš, in prav je bilo! Kakor bežen somrak si bil med dvema zarjama, ne včeraj, ne danes, ne jutri; bil si most — popotnik stopi na drugi

breg in se ne zmeni več za most, vseeno mu je, če ostane, ali če razpade. Prav je, da si počival! Zdaj, tovariš, pa pojdi z menoj, čudo prečudno boš videl! Strah te je ljudi? Nikar! Nič se ne boj, da nosiš preveč očitno na dlani blede malodušnost svojega srca! Da ti prejasno sije iz oči bridkost in sram vojščaka, ki meča nima, da bi udaril... in ki ne vé, kam bi udaril, če bi meč ime! Da je na tvojem razbolelem obrazu prehudo razgaljena tvoja najtišja, najčistejša, tvoja edina ljubezen, tako da kaže svetu nagnusne pljunke na svojem svetem licu! Nič se ne boj! Izprehodiva se, čudo prečudno boš videl! Ker zdaj, tovariš, je napočil tvoj čas; zdaj, somrak, si se nagnil v svojo pravo zarjo, si se utelesil v nji! — Ozri se na desno... poslušaj na levo! — Ali se ti ne zdi, da gledaš váse? Da se razodeva skrivnost tvojega trpljenja neprikrita na tisočerihih licih? Da iz tisočerihi oči sije brez sramu tista bolna, v lastno svojo nemoč grizoča malodušnost, ki je bila tvoj madež in tvoje znamenje? Kako izžeta, betežna so telesa, kakor od težkih bremen utrujena, celo telesa nedoraslih otrok! Pogled se umika plah, glava klone, korak trepeče in omahuje. Od blizu jih poglej — to niso sence! Nagni se — čuješ njih glas? Komaj razumljivo, zamolklo, plaho mrmranje, kakor iz grobov; bolelost, ki si ne upa razločno iz grla do ust, zato ker je ni človeške besede, ki bi jo naglas oznanila. „O mati... o domovina!“ — Kam so se bili namerili vsi hkrati, nemirni, še v svoji utrujenosti nevzdržni? Tod ne drži pot nikamor, ne ceste, ne steze ni! Kam? „Le poti... poti!“ Samo iz te noči, iz te bolelosti, iz dvoma in malodušnosti... kamorkoli! Ali poznaš to melodijo, tovariš? Napotiva se še midva, kamor nama gode ta slepi godec!

(Dalje prihodnjich)

Škofiče: prenamemba več zemljišč

Redni proračun občine Škofiče za to leto znaša šil. 6,750.000.—. Sprejeli so ga še na predbožični seji lanskega leta in sicer soglasno. Na strani izdatkov je mnogo postavk, ki so občini predpisane, tako prispevki za bolnišnice (S 320.000.—), za gradnjo šol (151.500.—), za socialno pomoč (737.300.—), lepo vsoto dobi tudi deželna (379.700.—), precej sredstev pa je treba žrtvovati zvezi občin za šolske namene, namreč nad 700.000.— šilingov.

Dohodkov si pričakujejo največ iz davčnih sredstev zveze, dobrih tri in pol milij. šilingov, zemljiški davek naj bi občini prinesel 928.000.— šil.; krajevnih taks, ki jih plačajo turisti, mislijo nabrati za 350.000.—, dajatev na pijače pa bo povečala denarni pritok za nadaljnjih 529.000.— šilingov.

Zanimivo je morda še to, da je 250.000.— šil. namenjenih nakupu potrebnega materiala za popraviljanje poti.

Da je zadnja občinska seja trajala tri ure, je bila posledica daljše debate okoli sprememb namembe zemljišč. Na obravnavi je bilo 14 takih primerov, soglasnih sklepov v smislu zaprosilcev je bilo v 11 primerih, med njimi eden na predlog mandatarja Volilne skupnosti Hermana Jägerja.

Dve prošnji sta bili odbiti z glasovi SP in VS, ker ni bilo videti dosti razlogov za spremembo namembe. Namesto sedanje površine za gradnjo sta

zaprosilca želela imeti zeleno površino (Grünland), sicer pa bolj iz bojazni, da bi morala v primeru kanalizacije precej več plačati. V pojasnilo je župan povedal, da bo občina morala o tem še posebej sklepati.

V enem primeru se je le eden od dveh zastopnikov FPO (Jarritz) izrekel proti spremembi —

zemljišče naj bi postalo industrijsko področje —, kolega svobodnjaške stranke sta si torej stala nasproti zaradi različnih interesov. Šlo je za zemljišče ob poštni garaži, ki je v lasti hodiškega svobodnjaka.

Na seji so tudi odobrili nekaj podpore vojnim žrtvam in socialno šibkim osebam.

Suha: komunalna politika l. 1978

Občina Suha šteje 1343 prebivalcev in okrog 900 volilnih upravičencev. Cerkev je v občini več: dve farni v Žvabeku in na Suhi ter podružnice Sveto mesto, Sv. Lucija in Sv. Jurij oz. Potoče.

Še več je gostiln v občini: vsega skupaj enajst, precej veliko za tako malo občino, vendar kljub temu lepemu številu med njimi ni večjega tujskoprometnega obrata.

Ljudske šole so v občini tri — vse so enorazredne. Žvabeška šola ima 23 otrok, suška tudi 23 in šola v Potočah 22 otrok. To je doslej najnižje število učencev v suški občini.

Gospodarski položaj je vse precej zadovoljiv: Največje podjetje v občini je mizarški obrat z 10 delojemalci ter en tesar s sedmimi. Pliberški tovarnar Stefiž je hotel postaviti na Suhi podružnico. Na iniciativo slovenskega občinskega mandatarja Janeza Kolterja naj bi mu dali na razpolago primerno zemljišče. Občinski mandatarji so sicer predlog odklonili s 7:8 glasovi, vendar je pokazal rezultate

glasovanja, da so za Kolterjev predlog glasovali občinski očetje vseh frakcij (ÖVP 10, SPÖ 4 in Slovenska lista 1 mandat). Drugič se bo morda še kdo spametoval in bo na slovensko iniciativo le prišlo do večjega števila delovnih mest v domači občini. Sedaj namreč mora več ko polovica delojemalcev nihati „pendlati“ izven občine in okraja. V preteklem letu je bilo v občinski sobi včasih precej glasno in razburljivo. Imeli so pet sej; na prvi so obravnavali redni proračun z dohodki v višini 3 milij. 624.300.— šilingi, izdatki so znašali 3,913.800.— šilingov, primanjkovalo je torej 289.500 šilingov. Ta primanjkljaj se je jeseni izenačil.

Letni računi z dohodki in izdatki v višini 1,4 milijona so se v glavnem uporabili za gradnjo občinskih cest, za renoviranje šol na Suhi ter v Žvabeku ter za vaško razsvetljavo. — Izredni proračun v višini tričetr milijona šilingov je bil namenjen za izgradnjo občinskih cest (na Komlju) in za gradnjo mrtvašnice na Suhi. To vpra-

Statistika revnih in bogatih občin: Koroške dvojezične občine na slabšem

Nadvse zanimiva in tudi za Koroško zelo poučna je statistika o davčni zmogljivosti avstrijskih občin, ki je pred kratkim izšla. Statistika je tudi uraden dokaz za socialno šibkost dvojezičnega ozemlja na Koroškem: Kajti od najrevnejših petih koroških občin so kar tri dvojezične: Sele, Djekše ter Suha. V točnih številkah: V Selah je občina dobila od občana poprečno 1860 šilingov občinskih

davkov (obrtni davek, davek na vsoto plač, zemljiški davek ter davek na pijače). Občina Steuerberg je kasirala 2091 šilingov, občina Djekše 2110 šilingov, občina Suha 2112 šilingov ter občina Glangegg 2115 šilingov.

Narobe pa v pregledu najbogatejših koroških občin ni nobene, ki bi spadala pod dvojezično ozemlje, kakor ga predvideva manjšinski šolski zakon.

Žitaro vas: tajno delovanje

Glede nastavitve dodatnega občinskega uslužbenca, ki je bila teden pred božičem na dnevnem redu občinske seje, nekaj nikakor ni razumljivo. Da namreč za to mesto ni bilo javnega razpisa, kakor je to po občinah splošno navada. Vseeno, kakšno kvalifikacijo ima

sedaj dejansko nameščena oseba, stvar pač ni v redu in povrh precej sumljiva, če se tako reč tako rekoč na tihem in v hitrem postopku opravi. Mar so se hoteli izogniti imenovanju pogojev, npr. dvojezičnosti, ali so se hoteli otresti „nepoklicanih“, ker je bilo treba forsirati določenega izvoljenca?

Na tej seji je županova stranka (SPÖ) spet enkrat igrala vlogo neobzirnega mogotca. Pravzaprav zadeva kot taka nima kakšne posebne brizance, a tudi v majhnih ali prav v teh stvareh se pokaže prava narava osebe ali skupine. Občina je morala imenovati tričlanski odbor za zvezo občin v zadevi okoliškega zdravnika. Čeprav bi nobena od večinskih strank ne utrpela škode ali na ugledu, ako bi vzeli v ta odbor tudi zastopnika Volilne skupnosti (VS), kakor je to predlagal Jože Golavčnik, vodja VS, so posebno socialisti brezobzirno vztrajali na svojih dveh zastopnikih. Podžupan Tschemernjak (SP) je pač na vsak način hotel dobiti mesto v tem odboru. Tudi občinska odbornica Altersberger (ÖVP) je zagovarjala Golavčnikovo argumentacijo, naj bi se mesta razdelila tako po regionalnem kot po političnem merilu. Župan Posod pa s stranko vred te pravičnejše razdelitve ni bil pripravljen sprejeti, odgovarjajoč Golavčniku: Je Vaša zadeva, kako to gledate. Očitno demokratična miselnost pri večini le ni tako zakoreninjena, drugače tudi človeško gledano tako hladnega odnosa do kolegov in sosedov v občini ne bi moglo biti.

Na seji so tudi sklenili redni dodatni proračun za nač. 300.000.— šilingov, ter provizorični proračun za prihodnje leto v znesku 1,666.500.— šilingov. Ravnateljem obeh ljudskih šol so povišali odškodnino za razna upraviteljska dela, zvišali honorar matičarju in tudi prispevek za rdeči križ (6.— S na občana letno). Na predlog Golavčnika (VS) bo občina pomagala pri gradnji vodovoda s tem, da bo dala na razpolago občinski bager. Gasilci v Rikarji vasi si bodo na račun občine lahko nabavili radijsko napravo (Funkgerät). Za kolesarje in pešce bo občina zgradila posebno pot vzdolž ceste med Žitaro vasjo in Miklavčevem (do Radarja, kot je predlagal Hribernik od VS). Potrebna sredstva bodo dobili, ko bo občina prevzela odsek zvezne ceste skozi Žitaro vas (pliberška cesta) za 700.000.— šil.

Da bi odstranili nevarno točko na poti mimo Jevšnikarjeve posesti, bo občina prevzela polovico stroškov za zaščitno napravo (Leitschiene) v leseni izvedbi, kakor je to predlagal Hribernik (VS), les bo prispeval član predstojništva Jože Golavčnik (VS).

Pliberk: proti dvojezični glasbeni šoli

Na seji občinskega sveta v četrtek, 28. decembra lani, je Enotna lista (EL) zelo aktivno posegla v potek razprav. S kritičnimi pripombami je obsodila način, kako odgovorni v občini ravnaajo z javnimi sredstvi in dala predlog za ureditev dvojezične glasbene šole v Pliberku, ker se ji je to zdelo za uradno dvojezično občino logično. Vendar druge stranke tega predloga niso sprejele in so tako znova dokazale, da služijo le ozkim (nemško)nacionalnim interesom ne pa splošno občinskim.

Razprava o prvih 14 točkah dnevnega reda je hitro stekla in bila zaključena s soglasnimi sklepi. Šlo je za prevzem nekaterih površin v občinsko last in za spremembo namembe zemljišč. Le v enem primeru — parcela ob železniški postaji v Šmihelu pri Pliberku — bo moral odbor za gradnjo ponovno proučiti celotno zadevo.

Živahna diskusija je vzplamtela šele glede financiranja izgradnje občinskih cest. Finančni „eksperti“ — v prvi vrsti sta to župan Mory in predsednik finančnega odbora F. Oschmautz (ÖVP) — so letos krepko udarili čez proračunski okvir in tako povzročili primanjkljaj v znesku 1,5 milij. šilingov. Asfaltirati so dali ceste in poti ne da bi imeli zagotovljena denarna sredstva. Spričo te luknje v proračunu je zastopnik EL Jože Partl dejal, da je deficit posledica zlorabe pravic in dodal, da so bila nekatera dela izvedena brez pristanka občinskega sveta in deloma izvedena celo na površinah zasebnikov, na drugi strani da pa ni bilo storjeno to, kar je mestni svet sklenil že v vigredi.

Po predlogu finančnega odbora — njegove seje se zastopnik EL zaradi poklicne zadržanosti ni mogel udeležiti — naj bi se del primanjkljaja kril z agrarno-investi-

cijskim kreditom. Oschmautz se je zdela stvar s tem že rešena, J. Partl pa mu je pojasnil, da kredit niti še ni odobren, da je predložen finančni načrt le grad v oblakih. Partl je glede zadržanja SPÖ v tej zadevi govoril o korekturi smeri, kajti socialisti so sicer tudi kritizirali pomanjkljivosti v zvezi s financiranjem gradnje občinskih cest, a so se očitno le zbalii doslednosti, zglede — je dejal Partl — da imajo strah, da bi čez nekaj mesecev ne imeli več toliko besede. Mestni svetnik Valentin Vavti je kot vodja frakcije SPÖ sicer skušal zavrniti tako interpretacijo, a lastne besede in izpovedi njegovega kolega Britzmana so pravzaprav le potrdile kritiko EL. Rekla sta, da bi finančni načrt moral biti izdelan že prej, da vsebuje sedanjni načrt le „ocene“ in da s posegom v proračun za leto 1979 nihče ne more biti zadovoljen, da letos za gradnjo cest ne bo več sredstev. Val. Vavti je tudi govoril o stvari, ki se je delala v krogu partijskih prijateljev.

Kakor je pokazalo glasovanje, pa je pri pliberških socialistih beseda eno, dejanje pa drugo. Glasovali so namreč za predloženi finančni načrt, s katerim se EL iz obrazloženih razlogov ni strinjala. So socialisti torej celo kapitulirali? Ker so v vrstah ÖVP skušali razvednotiti trditve zastopnika, češ da J. Partl nekatera dejstva pozablja, da je pač za EL že začel volilni boj, se je nosilec Enotne liste za prihodnje občinske volitve Fric Kumer odločno postavil za svojega kolega.

Drugi izredni dodatni proračun v višini 518.800.— šil. so sprejele vse frakcije, EL (Partl) je v zvezi z rezervami, ki jih naloži občina pri raznih denarnih institucijah, kritično pripomnila le to, da prezirajo slovensko Posojilnico v Pliberku.

Napetost je bilo čuti pri obravnavi naslednje točke sporeda: Po predlogu mestnega sveta naj bi občina prevzela stroške ureditve in vzdrževanja glasbene šole, katero je dežela pripravljena ustanoviti v Pliberku. Dejansko je potreba po glasbeni šoli v Pliberku dana. Saj je SPD Edinost za svoje glasbene tečaje doslej vedno našla veliko interesentov. Ker v predlogu mestnega sveta o dvojezičnosti glasbene šole ni bilo govora, je EL vložila pismeni dvojezični spreminjevalni predlog za ustanovitev dvojezične glasbene šole. Vodja frakcije EL, Mirko Kert, je ta predlog podkrepil s trditvijo, da je logično in normalno oz. samoumevno, da je v uradni dvojezični občini javna dvojezična glasbena šola.

Župan Mory pa je menil, da je dvojezičnost zadeva pouka in s tem v pristojnosti dežele, da ima občina samo nositi gmotne stroške pri postavitvi in vzdrževanju glasbene šole. Kert, mnenja, da bi bila sedaj prilika stvar urediti v zadovoljstvo vseh občanov, je predlagal, naj bi se župan zavzel za dvojezičnost šole, naj bi občinski svet dal pristojni deželni ustanovi priporočilo za dvojezični pouk na tej šoli, kar bi imelo svojo težo. A nagovorjeni v drugih frakcijah se niso dali zmečhati, tudi ne s Kertovim opozorilom, da nasprotuje enojezična ureditev šole določilom tako državne pogodbe kot avstrijske ustave, da je naloga delovati v smislu sožitja, da miru — po besedah nemško govorečega demokrata iz Gradca — ni možno graditi brez pravičnosti.

Župan je celo filozofiral, češ da pri glasbenem pouku jezik ni tako važen. Čudno, zakaj se potem tako brani proti dvojezičnosti. Očitno se mu le slovenski jezik ne zdi dosti važen. Da ustvarja dvojezič-

nost tudi psihološko boljše pogoje za razvoj otrokove osebnosti, in da ima poleg tega po ustavi vsak otrok pravico do pouka v materinem jeziku, za to županu očitno ni mar. Preveč je zaposlen z vsemi mogočimi poskusi, prikriti svojo psihološko ranljivost, drugače ni možno razlagati vtisa o njegovi živčnosti, ko pride govor na slovensko besedo. Tokrat se je spomnil v Našem tedniku podane Kertove izjave na zborovanju EL, da se župan baha z neznanjem slovenščine. Župan je sicer rekel, da se zaradi tega še nikoli ni bahal, a skupno s Kertom mora imeti vsak trezni opazovalec slej ko prej vtis, da županu ničesar ni do znanja jezika velikega dela soobčanov. Drugače si ni predstaviti, zakaj si župan po tolikih letih poklicnega delovanja in županovanja v jezikovno mešani in uradno priznani dvojezični občini še vedno ni pridobil vsaj osnovnega znanja slovenščine. Ob tolikih možnostih in njegovih siceršnjih sposobnostih postaja županova izpoved — da ne zna slovensko — vedno bolj nerazumljiva in dvomljiva. Tu nekaj ni v redu.

V gostilnah, v osebnih pogovorih so skoraj vsi za dvojezičnost, je dejal Fric Kumer (EL), a v javnosti, na občini se je nihče ne upa zagovarjati. Kumer je nadalje iniciiral javne dvojezične prireditve, da bi tako ustvarili boljše ozračje in tako pospeševali sožitje v občini.

Pliberška občina bo dobila svojo glasbeno šolo. Nasprotniki dvojezičnosti niso bili le proti predlogu EL ampak so zopet zapravili priložnost postaviti kretnice za boljše bodočnost. Taka je realiteta. Ostane še upanje, da bo deželna oblast sama od sebe poskrbela za dvojezični pouk na glasbeni šoli v Pliberku.